

Seurattu SDK 536/2024 saakka.

30.12.1997/1336

Kirjanpitolaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 § (30.12.2015/1620)

Oikeushenkilön kirjanpitovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, kirjanpitovelvollisia ovat:

1) avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, yhdistys, säätiö ja muu yksityisoikeudellinen oikeushenkilö; sekä

2) uskonnonvapauslain (453/2003) 2 luvussa tarkoitettu rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta ja sen rekisteröity paikallisyhteisö.

Jos 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön oikeuskelpoisuus edellyttää kaupparekisteriin tai muuhun rekisteriin merkitsemistä, se on kirjanpitovelvollinen myös rekisteröintiä edeltävästä toiminnastaan.

Kirjanpitovelvollisiin kuuluu myös mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön konkurssipesä, jos se jatkaa oikeushenkilön toimintaa.

Ulkomaisen oikeushenkilön kirjanpitovelvollisuudesta säädetään 1 b §:ssä. (11.3.2022/167).

1 a § (30.12.2015/1620)

Luonnollisen henkilön kirjanpitovelvollisuus

Luonnollinen henkilö, maatilatalouden ja kalastuksen harjoittajaa lukuunottamatta, on kirjanpitovelvollinen harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta. Kirjanpitovelvollisuus koskee myös ammatin- ja liikkeenharjoittajan toimintaa jatkavaa kuolinpesää ja konkurssipesää.

Liiketapahtumista tulee tehdä merkinnät siten, että kirjanpitovelvollinen voi jatkuvasti selvittää ostovelkojen ja myyntisaamisten määrän ja kirjanpidosta voidaan saada tarvittavat tiedot verovelvollisuuden täyttämiseksi. Sen estämättä, mitä tämän luvun 2 §:ssä säädetään, ammatin- ja liikkeenharjoittaja ei ole velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa, mikäli sekä päättyneenä, että sitä edeltäneellä tilikaudella on täyttynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

1) taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa;

2) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa; tai

3) palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

Ammatin- ja liikkeenharjoittaja on velvollinen laatimaan tilinpäätöksen, jos sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt vähintään kaksi 4 b §:ssä säädetyistä rajoista. Tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään mikroyrityksen tilinpäätöksestä.

Sen estämättä, mitä tässä pykälässä säädetään, luonnollinen henkilö on velvollinen noudattamaan, mitä muualla laissa tai sen nojalla on säädetty tai määrätty hänen kirjanpidollisista velvollisuuksistaan, jos hänen harjoittamansa ammatti- tai liiketoiminta edellyttää toimilupaa tai se on muuten säädetty viranomaisen valvonnan alaiseksi.

1 b § (11.3.2022/167)**Ulkomaisen oikeushenkilön kirjanpitovelvollisuus**

Ulkomainen oikeushenkilö, jonka tosiasiallinen johtopaikka on Suomessa, on kirjanpitovelvollinen harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta. Muu ulkomainen oikeushenkilö on kirjanpitovelvollinen Suomessa harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta.

Mitä tässä pykälässä säädetään ulkomaisesta oikeushenkilöstä, koskee myös:

- 1) ulkomaista kuolinpesää;
- 2) ulkomaista sijoitusrahastoa ja erikoissijoitusrahastoa;
- 3) ulkomaista trustia ja sen kaltaista oikeudellista järjestelyä;
- 4) muuta erityiseen tarkoitukseen varattua ulkomaista varallisuuskokonaisuutta kuin mitä tarkoitetaan 1–3 kohdassa.

Ulkomaisen oikeushenkilön tilinpäätöstä, joka on laadittu tiettyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU tai kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, pidetään 3 luvussa tarkoitettuna tilinpäätöksenä. Sama koskee tilinpäätöstä, joka 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettua oikean ja riittävän kuvan saamisen kannalta muutoin vastaa tässä momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä. Ulkomainen oikeushenkilö tai vero-, tulli-, poliisi- ja syyttäjäviranomainen sekä tuomioistuim voi pyytää vastaavuudesta kirjanpitolautakunnalta 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua lausunnon.

Ellei Euroopan talousalueen ulkopuolelta oleva oikeushenkilö ole laatinut tilinpäätöstä tai sen tilinpäätös ei täytä 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä, sen tulee laatia Suomessa harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta erillinen tilinpäätös noudattaen soveltuvin osin, mitä 3 luvussa säädetään. Tällainen tilinpäätös on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jos ulkomainen oikeushenkilö ei muutoin laadi tilinpäätöstä, sen tilikautena pidetään kalenterivuotta.

Jollei Euroopan talousalueen ulkopuolelta olevan oikeushenkilön, jonka tosiasiallinen johtopaikka on Suomessa, tilinpäätöstä ei ole laadittu tai se ei käsitä oikeushenkilön liike- tai ammattitoimintaa kokonaisuudessaan, oikeushenkilön tulee laatia siitä erillinen tilinpäätös noudattaen, mitä 4 momentissa säädetään.

Kun 4 ja 5 momentissa tarkoitettu tilinpäätös on valmis, se on toimitettava 3 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle tämän pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä. Tilinpäätös on valmis, kun se on allekirjoitettu 3 luvun 7 §:ssä säädetyllä tavalla tai se on muutoin tosiasiallisesti laadittu. Viranomaisen pyynnöstä on myös toimitettava ilman aiheetonta viivytystä sellaiset tilinpäätöstä täydentävät tiedot, joita viranomainen tarvitsee lakisääteisen tehtävänsä hoitamisessa. Jollei tieto ole suomeksi tai ruotsiksi, se on toimitettava käännöksenä, jos viranomainen näin pyytää.

Mitä 3 luvun 5–7, 7 a ja 9–11 §:ssä säädetään menettelyistä, ei koske 3 momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä. Tällaiseen tilinpäätökseen sovelletaan, mitä mainituissa lainkohdissa tarkoitetuista menettelyistä säädetään oikeushenkilön rekisteröinti- tai perustamisvaltion lainsäädännössä.

2 § (30.12.2015/1620)**Kahdenkertainen kirjanpito**

Edeltävän 1a §:n 2 momentissa tarkoitettua luonnollisen henkilön liikkeen- tai ammatinharjoittamista lukuun ottamatta kirjanpitovelvollisen on pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa.

3 §**Hyvä kirjanpitolapa**

Kirjanpitovelvollisen on noudatettava hyvää kirjanpitolapaa.

4 §**Tilikausi**

Tilikausi on 12 kuukautta. Toimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa taikka tilinpäätöksen ajankohtaa muutettaessa tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

Kirjanpitovelvollisen kaikilla liikkeillä on oltava sama tilikausi.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, ammatin- ja liikkeenharjoittajan tilikautena on aina kalenterivuosi. Jos noudatetaan kahdenkertaista kirjanpitoa, voi tilikausi kuitenkin erota kalenterivuodesta siten kuin 1 momentissa säädetään. Tällaiselta tilikaudelta laaditaan tilinpäätös 1 a §:n 3 momentin mukaisesti. (30.12.2015/1620).

4 a § (30.12.2015/1620)**Pienyrittäjä**

Tässä laissa tarkoitetaan pienyrityksellä kirjanpitovelvollista, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy enintään yksi seuraavista kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä:

- 1) taseen loppusumma 6 000 000 euroa;
- 2) liikevaihto 12 000 000 euroa;
- 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä.

4 b § (30.12.2015/1620)**Mikroyrittäjä**

Tässä laissa tarkoitetaan mikroyrityksellä kirjanpitovelvollista, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy enintään yksi seuraavista kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä:

- 1) taseen loppusumma 350 000 euroa;
- 2) liikevaihto 700 000 euroa;
- 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 10 henkilöä.

4 c § (30.12.2015/1620)**Suuryrittäjä ja kesikokoinen yritys (21.12.2023/1249)**

Tässä laissa tarkoitetaan suuryrityksellä kirjanpitovelvollista, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy vähintään kaksi seuraavista kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä:

- 1) taseen loppusumma 20 000 000 euroa;
- 2) liikevaihto 40 000 000 euroa;
- 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä.

Tässä laissa tarkoitetaan keskikokoisella yrityksellä kirjanpitovelvollista, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy enintään yksi 1 momentissa tarkoitettu raja-arvosta. (21.12.2023/1249).

4 d § (21.12.2023/1249)**IAS-asetus, tilinpäätösdirektiivi, kestävyysraportointidirektiivi ja taksonomia-asetus**

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *IAS-asetuksella* kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1606/2002;

2) *tilinpäätösdirektiivillä* tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/34/EU;

3) *kestävyysraportointidirektiivillä* asetuksen (EU) N:o 537/2014, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta yritysten kestävyysraportoinnin osalta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2022/2464;

4) *taksonomia-asetuksella* kestäväää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2020/852.

5§

Määräysvalta

Kirjanpitovelvollisella katsotaan olevan määräysvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa tai siihen verrattavassa ulkomaisessa yrityksessä (*kohdeyritys*), jos:

- 1) kirjanpitovelvollisella on enemmän kuin puolet kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänten enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen;
- 2) kirjanpitovelvollisella on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimitielimessä taikka toimitielimessä, jolla on tämä oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1 kohdassa tarkoitettu äänten enemmistö; tai
- 3) kirjanpitovelvollinen muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyrityksessä.

(30.12.2015/1620).

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ääniosuutta laskettaessa ei oteta huomioon lakiin tai kohdeyrityksen yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin sisältyvää äänestysrajoitusta.

3 momentti on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

Kohdeyrityksen kokonaisäänimäärän laskemiseksi vähennetään ne äänet, jotka liittyvät kohdeyritykselle itselleen tai sen 6 §:ssä tarkoitetulle tytäryritykselle kuuluviin osakkeisiin tai osuuksiin. Omissa nimissään mutta toisen lukuun toimivan henkilön äänimäärät luetaan kuuluvaksi sille, jonka lukuun toimitaan.

Kirjanpitovelvollisen 1 momentissa tarkoitettuihin äänimääriin ja oikeuksiin ei lueta niitä ääniä, jotka liittyvät, tai sitä oikeutta, joka liittyy:

- 1) kohdeyrityksen osakkeisiin tai osuuksiin, joita kirjanpitovelvollinen hallitsee jonkun muun henkilön kuin itsensä tai kirjanpitovelvollisen määräysvallassa olevan muun yhteisön kuin kohdeyrityksen lukuun;
- 2) kirjanpitovelvollisen vakuudeksi saamiin kohdeyrityksen osakkeisiin tai osuuksiin, jos kirjanpitovelvollisen on käytettävä niihin liittyviä oikeuksia vakuudenantajan ohjeiden mukaisesti; tai
- 3) kohdeyrityksen osakkeisiin tai osuuksiin, joita kirjanpitovelvollinen hallitsee tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvan lainanannon perusteella, jos kirjanpitovelvollisen on käytettävä osakkeiden tai osuuksien äänioikeutta vakuudenantajan edun mukaisesti.

(13.7.2001/629).

6§

Konserniyritys, emoyritys ja tytäryritys sekä itsenäinen yritys (3.5.2024/238)

Jos kirjanpitovelvollisella on 5 §:n mukainen määräysvalta kohdeyrityksessä, on edellinen emoyritys ja jälkimmäinen tytäryritys. Emoyritys tytäryrityksineen muodostaa konsernin. Emoyritystä ja sen tytäryrityksiä kutsutaan tässä laissa konserniyrityksiksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos kirjanpitovelvollisella on yhdessä yhden tai useamman tytäryrityksensä kanssa taikka kirjanpitovelvollisen tytäryrityksellä yksin tai yhdessä muiden tytäryritysten kanssa määräysvalta kohdeyrityksessä.

Itsenäisellä yrityksellä tarkoitetaan 7 b luvussa kirjanpitovelvollista, joka ei kuulu konserniin. (3.5.2024/238).

6 a § (30.12.2015/1620)

Pien- ja suurkonserni

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) pienkonsernilla konsernia, jossa ylittyy enintään yksi 4 a §:ssä säädetystä raja-arvoista;
- 2) suurkonsernilla konsernia, jossa ylittyy vähintään kaksi 4 c §:ssä säädetystä raja-arvoista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen raja-arvojen ylittyminen määritetään konserniyritysten yhteenlaskettujen lukujen perusteella emoyrityksen tilinpäätöspäivänä.

7 §

Omistusyhteisyrittäjä

Omistusyhteisyrittäjä on kirjanpitovelvollisen konserniin kuulumaton kotimainen tai ulkomainen yritys, jossa kirjanpitovelvollisella on sellainen omistusosuus, joka luo kirjanpitovelvollisen ja yrityksen välille pysyvän yhteyden ja on tarkoitettu edistämään kirjanpitovelvollisen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toimintaa. Jollei kirjanpitovelvollinen muuta näytä, yritystä pidetään omistusyhteisyrittäjänä, jos kirjanpitovelvollisella on vähintään viidesosa yrityksen osakepääomasta tai vastaavasta pääomasta.

8 §

Osakkuusyrittäjä

Osakkuusyrittäjä on omistusyhteisyrittäjä, jossa kirjanpitovelvollisella on vähintään viidennes ja enintään puolet omistusyhteisyrittäjän osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Jos kirjanpitovelvollisella on äänimäärästä viidennes tai tätä pienempi osa sekä huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa, omistusyhteisyrittäjää pidetään osakkuusyrittäjänä, jollei kirjanpitovelvollinen muuta näytä. (30.12.2015/1620).

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos kirjanpitovelvollisella yhdessä yhden tai useamman tytäryrityksensä taikka kirjanpitovelvollisen tytäryrityksellä yksin tai yhdessä muiden tytäryritysten kanssa on huomattava vaikutusvalta ja 7 §:ssä tarkoitettu omistusosuus yrityksessä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun ääniosuuden laskemisessa sovelletaan, mitä 5 §:n 2–4 momentissa säädetään. (13.7.2001/629).

9 § (21.12.2023/1249)

Pörssilistattu yritys ja yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt

Pörssilistattu yritys on suomalainen yhteisö, jonka liikkeeseen laskema osake, velkakirja tai muu arvopaperi on kaupankäynnin kohteena arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla säännellyllä markkinalla.

Tilinpäätösdirektiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä Suomessa ovat:

- 1) pörssilistattu yritys;
- 2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettu luottolaitos; ja

3) vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettu vakuutusyhtiö.

10 § (3.5.2024/238)

Perimmäinen emoyritys

Tässä laissa tarkoitetaan perimmäisellä emoyrityksellä emoyritystä, jonka laatimaan konsernitilinpäätökseen kuuluu eniten sen kanssa samaan konserniin kuuluvia yrityksiä.

11 § (3.5.2024/238)

Verotuksellinen lainkäyttöalue

Tässä laissa tarkoitetaan verotuksellisella lainkäyttöalueella valtiota tai ei-valtiollista lainkäyttöaluetta, jolla on itsenäinen oikeus kantaa veroa yritysten tuloista.

2 luku

Liiketapahtumien kirjaaminen ja kirjanpitoaineisto

1 §

Liiketapahtumat

Kirjanpitovelvollisen on merkittävä kirjanpitoonsa liiketapahtumina menot, tulot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisu- ja siirtoerät.

2 §

Kirjanpitotilit, tililuettelo ja kirjanpidot (30.12.2015/1620)

Liiketapahtumat merkitään asian mukaan kirjanpitotileille (*kirjaus*). Jokainen tili on pidettävä sisällöltään samana. Tilin sisältöä voidaan kuitenkin muuttaa toiminnan kehityksen, 2 momentissa tarkoitetun tililuettelon muutoksen tai muun erityisen syyn vuoksi. (30.12.2015/1620)

Kirjanpitovelvollisella tulee olla kultakin tilikaudelta kirjanpitotileistä selkeä ja riittävästi eritelty luettelo, joka selittää tilien sisällön (*tililuettelo*).

Kirjanpitoja ovat pääkirjanpito, jonka kirjauksista johdetaan tilinpäätös, sekä mahdolliset osakirjanpidot, joista viedään tiedot pääkirjanpitoon yhdistelmäkirjauksina. (30.12.2015/1620)

3 §

Kirjaamisperusteet

Menon kirjaamisperusteena on tuotannontekijän vastaanottaminen ja tulon kirjaamisperusteena suoritteen luovuttaminen (*suoriteperuste*), jollei jäljempänä toisin säädetä.

Meno ja tulo saadaan kirjata perustuen myös veloitukseen (*laskuperuste*) tai maksuun (*maksuperuste*). Jos menot ja tulot kirjataan maksuperusteen mukaan, on ostovelat ja myyntisaamiset voitava jatkuvasti selvittää. (30.12.2015/1620)

4 § (30.12.2015/1620)

Kirjausjärjestys ja -ajankohta

Kirjanpito on järjestettävä siten, että kirjauksia voidaan tarkastella aikajärjestyksessä ja asiajärjestyksessä.

Käteisellä rahalla suoritettut maksut on kirjattava päiväkohtaiseen järjestykseen. Muut kirjaukset ja osakirjanpitojen yhdistelmäkirjaukset pääkirjanpitoon saadaan tehdä kuukausikohtaisesti tai muulla vastaavalla jaksotuksella, jollei ajallisesti tarkemmin kohdistettua kirjaamista edellytetä muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Käteisellä rahalla suoritettut maksut on kirjattava viipymättä. Muut kirjaukset on tehtävä siinä ajassa, että:

1) tässä tai muussa laissa edellytetyt ilmoitukset viranomaiselle verotusta tai muuta tarkoitusta varten voidaan laatia ajantasaisesta kirjanpidosta 6 §:n toisessa virkkeessä säädetyllä tavalla; ja

2) se, joka on yhteisön tai säätiön kirjanpidosta vastuussa, voi täyttää valvontavelvollisuutensa.

5 §**Tosite**

Kirjauksen on perustuttava päivättyyn ja järjestelmällisesti numeroituun tai vastaavalla tavalla yksilöityyn tositteeseen, joka todentaa liiketapahtuman. Liiketapahtuman, tositteen ja kirjauksen välisen yhteyden tulee olla vaikeuksitta todettavissa. (30.12.2015/1620).

Menotositteesta on käytävä selville vastaanotettu tuotannontekijä ja tulotositteesta luovutettu suorite. Tuotannontekijän vastaanottoajankohta ja suoritteen luovutusajankohta on voitava osoittaa tositteen avulla. (30.12.2015/1620).

Tositteen, joka todentaa suoritettun maksun, tulee olla, mikäli se on mahdollista, maksun saajan tai maksun välittäneen rahalaitoksen tai muun vastaavan antama.

Milloin kirjauksen perusteeksi ei saada ulkopuolisen antamaa tositetta, kirjaus tulee todentaa kirjanpitovelvollisen itsensä laatiman ja asianmukaisesti varmennetun tositteen avulla.

Oikaisu- ja siirtokirjauksen todentava tosite on asianmukaisesti varmennettava.

6 momentti on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

5 a § (7.6.2013/399)**Käteisenä rahana maksettu palkka**

Käteisenä rahana maksettua palkkaa koskeva työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu työntekijän allekirjoittama kuitti tai muu maksun todentava selvitys on päivättävä ja liitettävä tämän luvun 5 §:n mukaiseen tositteeseen.

5 b § (30.12.2015/1620)**Liitetietotosite**

Tilinpäätöksen liitetiedon tulee, jollei sen perusta muuten ole ilmeinen, perustua sen sisällön todentavaan tositteeseen (*liitetietotosite*). Liitetiedon ja sen todentavan liitetietotositteen välisen yhteyden tulee olla vaikeuksitta todettavissa.

6 § (30.12.2015/1620)**Kirjausketju**

Kirjanpito on järjestettävä niin, että liiketapahtumien, tositteiden ja kirjausten yhteys mahdollisten osakirjanpitojen kautta pääkirjanpitoon ja siitä tilinpäätökseen on vaikeuksitta todettavissa kumpaankin suuntaan. Sama koskee kirjanpidosta viranomaiselle verotusta tai muuta tarkoitusta varten määrääjain tehtävää ilmoitusta.

7 § (30.12.2015/1620)**Kirjanpitoaineisto**

Tositteita, kirjanpitoja sekä muuta kirjanpitoaineistoa tulee käsitellä ja säilyttää niin, että niiden sisältöä voi vaikeuksitta tarkastella ja tarvittaessa tulostaa selväkielisessä muodossa.

Tositteen, kirjanpidon tai muun kirjanpitoaineiston sisältöä ei saa muuttaa tai poistaa tilinpäätöksen laatimisen jälkeen. Sisältöä ei saa muuttaa eikä poistaa myöskään sen jälkeen, kun 6 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on tehty tai kirjanpitovelvollinen on julkistanut tai antanut ulkopuolisen käyttöön aineistosta laatimansa välitilinpäätöksen tai muun vastaavan asiakirjan.

Tositteen, kirjanpidon ja muun kirjanpitoaineiston muotoa saa muuttaa, jos se on tarpeen käsittelyn, siirron tai säilytyksen vuoksi. Tällöin on varmistettava sisällön ja kirjausketjun säilyminen.

7 a § (30.12.2015/1620)**Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista**

Kirjanpitovelvollisella tulee olla tilinpäätöksen perustana olevista kirjanpidoista sekä tositteiden ja muiden kirjanpitoaineistojen lajeista luettelo, josta ilmenee niiden keskinäiset yhteydet ja säilytystavat.

8 § (30.12.2015/1620)

8 § on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

9 § (30.12.2015/1620)

Kirjanpitoaineiston säilyttäminen

Tilinpäätös, kirjanpidot, tositteet ja muu kirjanpitoaineisto on säilytettävä huolellisesti 7 §:n vaatimukset täyttävällä tavalla siten, että niiden tarkastelu Suomesta käsin on mahdollista viranomaiselle ja tilintarkastajalle ilman aiheutonta viivettä.

10 §

Kirjanpitoaineiston säilytysaika

Tilinpäätös, toimintakertomus, kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä siten, että 6, 7 ja 9 §:n vaatimukset täyttyvät. (30.12.2015/1620).

Jollei muualla laissa ole säädetty pitempää määräaikaä säilyttämiselle, tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muu kuin 1 momentissa mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt siten, että 6, 7 ja 9 §:n vaatimukset täyttyvät. (30.12.2015/1620).

Toiminnan loppuessa tai kirjanpitovelvollisuuden muuten päättyessä on kirjanpitovelvollisen tai tämän oikeudenomistajan järjestettävä kirjanpitoaineisto tässä pykälässä säädetyllä tavalla ja ilmoitettava rekisteriviranomaiselle, kenelle aineiston säilyttäminen on uskottu.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, saa Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmaa hallinnoiva ministeriö säätää asetuksellaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua pitemmän säilytysajan rahasto-ohjelmasta myönnettyä tukea koskevalle kirjanpitoaineistolle. (13.7.2001/629).

3 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus (30.12.2004/1304)

1 § (30.12.2015/1620)

Tilinpäätöksen sisältö

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

- 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;
- 2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;
- 3) varojen hankintaa ja niiden käyttöä selvittävän rahoituslaskelman, jos kirjanpitovelvollinen on suuryritys tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö; sekä
- 4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä olevat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä 1 a §:ssä tarkoitettu toimintakertomus, jos kirjanpitovelvollinen on:

- 1) julkinen osakeyhtiö;
- 2) sellainen osuuskunta tai yksityinen osakeyhtiö, joka ei ole mikro- tai pienyritys; tai

3) yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa tai muualla tässä laissa säädetään, pörssilistatun pienyrityksen on liitettävä tilinpäätökseensä toimintakertomus, joka sisältää 1 a §:n 5 momentissa tarkoitetut tiedot. (21.12.2023/1249).

1 a § (30.12.2015/1620)

Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on kuvattava kirjanpitovelvollisen:

- 1) toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta;
- 2) taloudellista tilannetta; sekä
- 3) merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä.

Silloin, kun se on tarpeen 1 momentissa tarkoitetun kuvauksen ymmärtämiseksi, toimintakertomukseen on sisällytettävä:

- 1) taloudelliset tunnusluvut; ja
- 2) muut kuin taloudelliset tunnusluvut henkilöstöstä ja ympäristövaikutuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kuvauksen on oltava kirjanpitovelvollisen kokoon ja rakenteeseen nähden tasapuolinen ja kattava. Siinä on tarvittaessa viitattava tilinpäätöksessä esitettyihin seikkoihin ja annettava näistä täydentäviä tietoja.

Sen lisäksi mitä edellä tässä pykälässä säädetään, toimintakertomuksessa on esitettävä:

- 1) tiedot olennaisista tapahtumista tilikauden päättymisen jälkeen;
- 2) arvio kirjanpitovelvollisen todennäköisestä tulevasta kehityksestä;
- 3) selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta;
- 4) tiedot sivuliikkeistä;
- 5) tiedot käypään arvoon merkityistä rahoitusvälineistä siten kuin 5 luvun 2 a §:n 5 momentissa säädetään;
- 6) osakeyhtiölain (624/2006) 8 luvun 8 §:ssä ja osuuskuntalain (421/2013) 8 luvun 8 §:ssä tarkoitetut toimintakertomustiedot omien osakkeiden ja osuuksien hankinnoista ja luovutuksista; sekä
- 7) muualla lainsäädännössä edellytetyt tiedot.

Suuryrityksen, pörssilistatun pienyrityksen ja pörssilistatun keskikokoisen yrityksen on esitettävä toimintakertomuksessa:

- 1) tiedot keskeisistä aineettomista voimavaroista sekä kuvattava niiden lisäarvoa tuottavat ominaisuudet ja se, miten yrityksen liiketoiminta perustuu niihin;
- 2) erillisenä ja yhtenäisenä osiona kestävyysraportoimisessa edellytetyt tiedot siten kuin 7 luvussa säädetään (*kestävyysraportti*).

(21.12.2023/1249).

2 § (29.12.2016/1376)

Tilinpäätöksen antama oikea ja riittävä kuva

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laatu ja laajuus.

Jollei muualla tässä laissa säädettyjen velvoitteiden noudattaminen aikaansaa 1 momentissa tarkoitettua oikeaa ja riittävää kuvaa, kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava sitä varten tarpeelliset seikat liitetiedoissa ottaen huomioon, mitä 2 a §:ssä säädetään. Tietoja, jotka on tämän taikka muun lain mukaan ilmoitettava toimintakertomuksessa, ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa.

Jos tämän lain muun kuin 3 §:n säännöksen noudattaminen vaarantaisi merkittävällä tavalla oikean ja riittävän kuvan antamisen, sitä ei sovelleta. Asianomainen säännös on yksilöitävä liitetiedoissa sekä annettava selvitys soveltamatta jättämisen perusteista ja vaikutuksista toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Edellä 1 momentin soveltamisesta mikroyritykseen säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 a § (29.12.2016/1376)

Olennaisuus yleisenä tilinpäätösperiaatteena

Tilinpäätöksessä esitettävä seikka on olennainen silloin, kun sen pois jättämisen tai väärin ilmoittamisen voidaan kohtuullisesti odottaa vaikuttavan päätöksiin, joita tiedon käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Vaikka seikka olisi yksittäisenä epäolennainen, olennaisuuden arviointi tulee kohdistaa kokonaisuuteen, jos samankaltaisia seikkoja on useita.

Sellaisen tilinpäätöstä koskevan seikan osalta, joka ei ole olennainen, oikean ja riittävän kuvan antamiseksi saadaan poiketa tämän lain säännöksestä, joka koskee:

- 1) tulon tai menon jaksottamista;
- 2) omaisuus- tai velkaerän arvostamista;
- 3) esittämistapaa;
- 4) tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja; tai
- 5) konsernitilinpäätöksen laatimista.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta 2 luvun 1 §:n mukaiseen velvollisuuteen merkitä jokainen liiketapahtuma kirjanpitoon. Liitetietoihin on sisällytettävä selostus 2 momenttiin perustuvasta poikkeamisesta.

3 § (29.12.2016/1376)

Muut yleiset tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöstä laadittaessa 2 ja 2 a §:n mukaisesti sekä tilinavausta tehtäessä noudatettaviin periaatteisiin kuuluvat:

- 1) oletus kirjanpitovelvollisen toiminnan jatkuvuudesta;
- 2) johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja -menetelmien soveltamisessa tilikaudesta toiseen;
- 3) huomion kiinnittäminen liiketapahtumien tosiasialliseen sisältöön eikä yksinomaan niiden oikeudelliseen muotoon (*sisältöpainotteisuus*);
- 4) tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus;
- 5) tilinavauksen perustuminen edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen;
- 6) tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioon ottaminen riippumatta niihin perustuvien maksujen suorituspäivästä (*suoriteperuste*);
- 7) kunkin hyödykkeen ja muun tase-eriin merkittävän erän erillisarvostus; sekä

8) taseessa vastaaviin ja vastattaviin kuuluvien erien ja tuloslaskelmassa tuottojen ja kulujen esittäminen täydestä määrästäan niitä toisistaan vähentämättä, jollei yhdisteleminen ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (*netottamiskielto*).

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu varovaisuus edellyttää erityisesti, että tilinpäätöksessä otetaan huomioon:

1) ainoastaan tilikaudella toteutuneet voitot; sekä

2) kaikki poistot ja arvonalennukset vastaavista sekä velkojen arvon lisäykset samoin kuin kaikki päätyneeseen tai aikaisempiin tilikausiin liittyvät, ennakoitavissa olevat vastuut ja mahdolliset menetykset, vaikka ne tulisivat tietoon vasta tilikauden päättymisen jälkeen.

Silloin, kun on kysymys 2 a §:ssä tarkoitettusta olennaisesta seikasta, saadaan 1 ja 2 momentissa säädetystä periaatteesta poiketa vain erityisestä syystä. Tällaisen poikkeamisen on perustuttava lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen. Liitetietoihin on sisällytettävä selostus poikkeamisen perusteista sekä laskelma poikkeamisen vaikutuksesta tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

4 § (29.12.2016/1376)

Lasku- ja maksuperusteisuuden oikaiseminen ja täydentäminen sekä maksuperusteinen tilinpäätös

Vähäisiä kirjauksia, jotka on tehty laskuperusteisesti tai maksuperusteisesti, ei ole tarpeen oikaista ja täydentää suoriteperusteen mukaisiksi ennen tilinpäätöksen laatimista, ellei niiden yhteisvaikutus ole olennainen.

Jos mikroyritys on yhdistys tai säätiö, se saa laatia tilinpäätöksensä myös maksuperusteisesti edellyttäen, että se ei ole emoyrityksenä konsernissa, josta on laadittava konsernitilinpäätös. Maksuperusteisessa tilinpäätöksessä tulee esittää ainakin seuraavat liitetiedot:

1) arvio menettelyn vaikutuksesta tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan;

2) taseeseen merkitsemättömät ostovelat ja myyntisaamiset;

3) muutokset 4 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettussa vaihto-omaisuudessa;

4) muutokset 4 luvun 3 §:ssä tarkoitetuissa pysyvissä vastaavissa;

5) vieraan pääoman korkojen suoriteperusteinen määrä; sekä

6) lomapalkkavelan suoriteperusteinen määrä.

5 § (30.12.2004/1304)

Kieli ja valuutta

Tilinpäätös ja toimintakertomus on esitettävä suomen tai ruotsin kielellä euromääräisenä. Jos kirjanpitovelvollinen esittää tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annettavat tiedot myös muussa valuutassa, on ilmoitettava tietojen muuntamisessa käytetty kurssi.

6 § (30.12.2004/1304)

Laatimisaika

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

7 § (30.12.2004/1304)

Päiväys ja allekirjoitus

Tilinpäätös ja toimintakertomus on päivättävä ja kirjanpitovelvollisen on ne allekirjoitettava. Jos kirjanpitovelvollinen on yhteisö tai säätiö, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittavat hallitus tai vastuunalaiset yhtiömiehet ja toimitusjohtaja tai muu vastaavassa asemassa oleva henkilö.

Jos tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen allekirjoittaja on esittänyt eriävän mielipiteen tilinpäätöksestä tai toimintakertomuksesta, on tätä koskeva lausuma sisällytettävä tilinpäätökseen tai toimintakertomukseen hänen vaatimuksestaan.

Pörssilistatussa yrityksessä on välittömästi ennen hallituksen jäsenten 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja allekirjoituksia merkittävä lausuma siitä, että:

- 1) sovellettavia tilinpäätössäännöksiä noudattaen laadittu tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan sekä yrityksen että sen konsernitilinpäätökseen sisältyvien yritysten kokonaisuuden varoista, vastuista, taloudellisesta asemasta sekä voitosta tai tappiosta;
- 2) toimintakertomuksessa on todenmukaisen kuvan antava selostus yhtäältä yrityksen ja toisaalta sen konsernitilinpäätökseen sisältyvien yritysten kokonaisuuden liiketoiminnan kehittymisestä ja tuloksesta sekä kuvaus merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muusta yrityksen tilasta; ja
- 3) toimintakertomukseen sisältyvä kestävyysraportti on laadittu noudattaen 7 luvussa tarkoitettuja raportointistandardeja sekä taksonomia-asetuksen 8 artiklaa.

(21.12.2023/1249).

Mitä 3 momentin 3 kohdassa säädetään, ei koske mikroyritystä, ellei se julkista kestävyysraporttia.
(21.12.2023/1249).

7 a § (30.12.2015/1620)

Vastuu tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä kirjanpitoja ja aineistoja koskevasta luettelosta

Hallituksen tai muun vastaavan toimielimen jäsenen sekä toimitusjohtajan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevasta vastuusta säädetään asianomaista oikeushenkilöä koskevassa laissa. Sama vastuu koskee myös 2 luvun 7 a §:ssä tarkoitettua luetteloa kirjanpidoista ja aineistoista.

8 § (30.12.2015/1620)

8 § on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

9 § (30.12.2004/1304)

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröinti

Jäljennös tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on aina ilmoitettava rekisteröitäväksi patentti- ja rekisterihallitukselle, jos kirjanpitovelvollinen on:

- 1) osakeyhtiö;
- 2) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on osakeyhtiö;
- 3) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on 2 kohdassa tarkoitettu yhtiö;
- 4) osuuskunta;
- 5) keskinäinen vakuutusyhtiö; tai
- 6) vakuutusyhdistys.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös muuhun kirjanpitovelvolliseen, joka on pienyritystä suurempi. Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 7 luvussa tarkoitetun yrityksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimisestä säädetään mainitussa luvussa. (21.12.2023/1249).

Jos kirjanpitovelvollisen tulee laatia konsernitilinpäätös, määräytyy 2 momentissa säädettyjen rajojen ylittyminen tai alittuminen konsernitilinpäätöksen perusteella.

Kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Osakeyhtiötä ja osuuskuntaa koskevista määräajoista säädetään erikseen.

Patentti- ja rekisterihallituksen oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä tilinpäätösasiakirjojen sähköisessä toimittamisessa noudatettavista menettelytavoista ja muista niiden rekisteröintimenettelyyn liittyvistä teknisistä seikoista säädetään kaupparekisterilaissa (564/2023). (23.3.2023/569).

10 § (30.12.2004/1304)**Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen**

Rekisteröitäväksi ilmoitetun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamismenettelystä säädetään erikseen. Jäljempänä 7 luvussa tarkoitetun yrityksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamisesta säädetään mainitussa luvussa. (21.12.2023/1249).

Rekisteröitäväksi ilmoittamisen ohella kirjanpitovelvollinen voi itse julkistaa 1 §:n mukaisen tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa.

Kirjanpitovelvollinen saa myös julkistaa tilinpäätöksestään tai toimintakertomuksestaan lyhennelmän edellyttäen, että:

- 1) lyhennelmässä mainitaan, ettei siinä ole kaikkia 1 §:n mukaisessa tilinpäätöksessä tai 1 a §:n mukaisessa toimintakertomuksessa esitettäviä tietoja;
- 2) lyhennelmään ei liitetä tilintarkastuskertomusta;
- 3) lyhennelmässä annetaan tieto siitä, onko tilintarkastajan lausunto tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 3 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla vakioamuotoinen, ehdollinen vai kielteinen, tai että tilintarkastaja ei ole voinut antaa lausuntoa;
- 4) lyhennelmässä kerrotaan, jos vakioamuotoisesta lausunnosta huolimatta tilintarkastaja esittää tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 3 momentin toisessa virkkeessä tarkoitetun lisätiedon tai 5 §:n 4 momentin mukaisen huomautuksen; ja
- 5) lyhennelmässä on tieto siitä, mistä rekisteristä tilinpäätös ja toimintakertomus ovat saatavissa täydellisinä, tai tieto siitä, että tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ei ole vielä toimitettu rekisteröitäväksi.

(30.12.2015/1620).

11 § (30.12.2004/1304)**Jäljennösten antamisvelvollisuus**

Tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on annettava pyynnöstä jäljennös, jos kirjanpitovelvollinen on:

- 1) asumisoikeusyhdistys;
- 2) asunto-osuuskunta;
- 3) asunto-osaakeyhtiö; tai
- 4) asunto-osaakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettu osaakeyhtiö.

(22.12.2009/1605).

Edellä 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun kirjanpitovelvollisen on pyynnöstä annettava jäljennös tilinpäätöksestään ja toimintakertomuksestaan, jos pyyntö on tehty ennen kuin tilinpäätös ja toimintakertomus on ilmoitettu rekisteröitäväksi. (30.12.2015/1620).

Jäljennös on annettava kahden viikon kuluessa pyynnöstä. Kirjanpitovelvollisella on oikeus saada jäljennöksestä maksu muulta kuin viranomaiselta. Maksun määrä saa olla enintään se, mitä rekisteriviranomainen perii vastaavasta jäljennöksestä.

12 § (29.12.2016/1376)**Tilintarkastusta koskevat tiedot**

Jos kirjanpitovelvollisen tilinpäätös ja hallinto on tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitetun tilintarkastuksen kohteena, kirjanpitovelvollisen tulee liittää jäljennös tilintarkastuskertomuksesta rekisteröitäväksi ilmoitettavaan tilinpäätökseensä ja toimintakertomukseensa sekä tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, jonka kirjanpitovelvollinen muuten julkistaa.

13 § (29.12.2016/1376)**Tase-erittelyt**

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt.

Tase-erittelyihin sovelletaan 2 luvun 7 ja 9 §:ää ja 10 §:n 1 ja 3 momenttia.

Tase-erittelyjä ei ilmoiteta rekisteröitäväksi.

3 a luku (21.12.2023/1249)**(21.12.2023/1249)**

3 a luku on kumottu L:lla 21.12.2023/1249.

4 luku**Tilinpäätöseriin liittyvät määritelmät****1 § (21.12.2023/1249)****Liikevaihto**

Liikevaihtoon luetaan tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot, joista on vähennetty myönnetty alennukset sekä arvonlisävero ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot, jollei tässä pykälässä tai muualla laissa toisin säädetä.

Vakuutusyhtiölain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa vakuutusyhtiössä liikevaihto määritetään vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä annetun neuvoston direktiivin 91/674/ETY 35 ja 66 artiklan mukaisesti, jollei muussa laissa toisin säädetä.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitetussa luottolaitoksessa liikevaihto määritellään pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä annetun neuvoston direktiivin 86/635/ETY 43 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, jollei muussa laissa toisin säädetä.

2 § (30.12.2015/1620)

2 § on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

3 §**Pysyvät ja vaihtuvat vastaavat**

Taseen vastaavien erät jaetaan pysyviin ja vaihtuviin käyttötarkoituksensa perusteella. Pysyviä ovat erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikautena. Muut vastaavien erät ovat vaihtuvia.

4 §**Vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus (30.12.2004/1304)**

1 momentti on kumottu L:lla 30.12.2004/1304.

Vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuina luovutettaviksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet.

Rahoitusomaisuutta ovat rahat, saamiset sekä tilapäisesti muussa muodossa olevat rahoitusvarat.

5 § (30.12.2015/1620)**Hankintameno**

Hankintamenuon luetaan hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet välittömät menot.

Kohtuullinen osuus hankinnan ja valmistuksen välillisistä menoista saadaan lukea hyödykkeen hankintamenoon siltä osin kuin nämä menot kohdistuvat tuotantojakssoon. Nämä välilliset menot on voitava selvittää kustannuslaskelman tai -laskelmien avulla.

Hyödykkeen tuotantoon kohdistettavissa olevan lainan korkomenot tuotantojaksolta saadaan lukea hankintamenoon.

Jollei kirjanpitovelvollinen muuta näytä, vaihto-omaisuuteen kuuluvien samanlajisten hyödykkeiden hankintameno määritetään olettaen, että hyödykkeet on luovutettu siinä järjestyksessä kuin ne on hankittu, tai että luovutusjärjestys on ollut hankintajärjestykselle päinvastainen. Tällaisten hyödykkeiden hankintamenoiksi saadaan merkitä myös toteutuneiden hankintamenojen keskiarvo, joka on painotettu vastaavilla hankintamäärillä, tai muulla yleisesti käytössä olevalla hyvän kirjanpitotavan mukaisella menettelytavalla laskettu arvo.

Mitä 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös niihin samanlajisiin arvopapereihin, jotka kuuluvat taseen vastaavissa muihin eriin kuin vaihto-omaisuuteen.

6 §

Siirtosaamiset ja siirtovelat

Siirtosaamisia ovat:

- 1) tilikaudella tai aikaisemmalla tilikaudella suoritettut maksut tulevina tilikausina suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla toteutuvista menoista, jollei niitä ole merkittävä ennakkomaksuihin; sekä
- 2) sellaiset päättäneellä tai aikaisemmalla tilikaudella suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla toteutuneet tulot, joista ei ole saatu maksua, jollei niitä ole merkittävä myyntisaamisiin.

Siirtovelkoja ovat:

- 1) tilikaudella tai aikaisemmalla tilikaudella saadut maksut sellaisista tuloista, jotka toteutuvat suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla tulevina tilikausina, jollei niitä ole merkittävä ennakkomaksuihin;
- 2) sellaiset suoriteperusteisesti tai suoriteperustetta vastaavalla tavalla toteutuneet menot, joista ei ole suoritettu maksua, jollei niitä ole merkittävä ostovelkoihin; sekä
- 3) vastaiset menot ja menetykset, jollei niitä ole merkittävä pakollisiin varauksiin siten kuin 5 luvun 14 §:n 3 momentissa säädetään tai vähennettävä asianomaisen omaisuuserän taseeseen merkittävästä arvosta.

7 §

Pitkäaikainen saaminen ja velka

Pitkäaikaiseksi katsotaan saaminen tai se osa saamisesta, joka erääntyy maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua. Muut saamiset ovat lyhytaikaisia.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös velkojen esittämistä pitkäaikaisina ja lyhytaikaisina.

8 § (30.12.2015/1620)

Omat ja emoyrityksen osakkeet ja osuudet

Osakeyhtiölaissa tarkoitettua yhtiön omaa osaketta ei saa merkitä taseeseen eikä ulkomaisen tytäryrityksen omistamaa omaa tai suomalaisen emoyrityksen osaketta konsernitaseeseen. Taseeseen ei saa merkitä myöskään osuuskuntalaissa tarkoitettua osuuskunnan omaa osuutta ja osaketta osuuskunnassa ja sen emoyhteisössä.

5 luku

Arvostus- ja jaksotussäännökset

1 §

Tuottojen, kulujen ja menetysten jaksottaminen

Tilikauden tulot kirjataan tuotoiksi tuloslaskelmaan. Tuotoista vähennetään kuluina ne menot, joista ei todennäköisesti enää kerry niitä vastaavaa tuloa, samoin kuin menetykset. Muut menot saadaan aktivoida sen mukaan kuin jäljempänä tässä luvussa säädetään.

2 § (30.12.2015/1620)**Saamiset, rahoitusvarat ja velat**

Taseeseen merkitään:

- 1) saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;
- 2) rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat hankintamenon suuruusina tai, jos niiden todennäköinen käypä markkinahinta tilinpäätöspäivänä on sitä alempi, tämän määräisinä; sekä
- 3) velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Kirjanpitovelvollinen saa arvostaa 1 momentin 2 kohdassa säädetyllä tavalla myös pysyviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat.

Kun 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut saamiset tai 2 kohdassa tarkoitetut vaihtuvat vastaavat taikka 2 momentissa tarkoitetut pysyvät vastaavat arvostetaan hankintamenoa alempaan arvoon, merkitään erotus tuloslaskelmaan rahoituskuluksi taikka muuhun luonteensa mukaiseen erään.

2 a § (30.12.2015/1620)**Rahoitusvälineen merkitseminen käypään arvoon sekä käyvän arvon rahasto**

Edellä 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetystä poiketen johdannaissopimukset ja muut rahoitusvälineet voidaan merkitä käypään arvoon. Tällaisessa merkitsemisessä ja esittämisessä tilinpäätöksessä noudatetaan IAS-asetuksella hyväksyttyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia standardien soveltamisesta tai niiden soveltamiseen perustuvista lisävaatimuksista tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa esittäville tiedoille.

Muutos rahoitusvälineen käyvässä arvossa merkitään käyvän arvon rahastoon silloin, kun 1 momentissa tarkoitettu kansainvälinen tilinpäätösstandardi edellyttää sen esittämistä omassa pääomassa. Käyvän arvon rahaston jakamista ja muuta käyttöä koskevista rajoituksista säädetään osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun rahoitusväline luovutetaan tai erääntyy taikka siihen muuten kohdistuu arvonalennus, joka tulee 1 momentissa tarkoitetun standardin edellyttämällä tavalla merkitä tulosvaikutteisesti.

Jolleivät 1 momentissa tarkoitetut kansainväliset tilinpäätösstandardit edellytä vastaavien seikkojen ilmoittamista liitetietona, toimintakertomuksessa tulee esittää käypään arvoon merkityistä rahoitusvälineistä tiedot:

- 1) rahoitusriskien hallinnan tavoitteista ja menettelytavoista, mukaan luettuna kunkin sellaisen ennakoidun liiketoimen päälain suojausmenettely, johon sovelletaan suojauslaskentaa; ja
- 2) hinta-, luotto-, likviditeetti- ja kassavirtariskeistä, jos nämä tiedot ovat olennaisia kirjanpitovelvollisen taloudellisen aseman tai tuloksen arvioimiseksi.

Emoyrityksen toimintakertomuksessa on esitettävä 4 momentissa tarkoitetut tiedot myös konsernista.

Jos kirjanpitovelvollinen on mikroyritys ja se noudattaa tässä laissa ja sen nojalla annettuja säännöksiä mikroyrityksistä, se ei saa soveltaa tämän pykälän mukaista menettelyä rahoitusvälineiden arvostamisessa.

2 b § (30.12.2015/1620)**Sijoituskiinteistön merkitseminen käypään arvoon**

Kirjanpitovelvollinen saa merkitä sijoituskiinteistönsä käypään arvoon. Tällaisessa merkitsemisessä ja esittämisessä tilinpäätöksessä noudatetaan IAS-asetuksella hyväksyttyjä tilinpäätös-standardeja sekä 2 a §:n 2 ja 3 momentin säännöksiä käyvän arvon rahastosta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia standardien soveltamisesta tai niiden soveltamiseen perustuvista lisävaatimuksista tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa esittäville tiedoille.

Jos kirjanpitovelvollinen on mikroyritys ja noudattaa tässä laissa ja sen nojalla annettuja säännöksiä mikroyrityksistä, se ei saa soveltaa tämän pykälän mukaista menettelyä sijoituskiinteistön arvostamisessa.

3 §

Ulkomaanrahan määräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset

Ulkomaanrahan määräiset saamiset samoin kuin ulkomaanrahan määräiset velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Jos ulkomaanrahan määräiset saamiset tai muut velat taikka muut sitoumukset on sopimuksilla tai muutoin sidottu tiettyyn kurssiin, ne saadaan muuttaa Suomen rahaksi sitä noudattaen. (13.7.2001/629).

2 momentti on kumottu L:lla 30.12.2004/1304.

4 §

Tulon kirjaaminen tuotoksi valmistusasteen perusteella

Pitkän valmistusajan vaativasta suoritteesta syntyvä tulo saadaan kirjata tuotoksi valmistusasteen perusteella. Suoritteesta kertyvän erilliskatteen tulee tällöin olla luotettavalla tavalla ennakoitavissa. Kirjanpitovelvollisen tulee noudattaa samaa perustetta kaikkien tässä tarkoitettujen tulojen kirjaamisessa tuotoiksi.

5 § (30.12.2015/1620)

Useana tilikautena tuloa tuottavan aineellisen omaisuuden hankintamenon jaksottaminen

Sellaisen aineelliseen omaisuuteen kuuluvan hyödykkeen, jonka arvioidaan tuottavan tuloa useana tilikautena, hankintameno poistetaan merkitsemällä se suunnitelman mukaan kuluksi kullekin tilikaudelle hyödykkeen vaikutusaikana (*poisto*). Tilikaudelle kuuluvalla poistolla vähennetty jäännös hankintamenosta merkitään pysyviin vastaaviin taseessa (*aktivointi*).

Aktivoituun hankintamenuon luetut hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet menot on voitava selvittää kustannuslaskennan tai -laskelmien avulla.

Aineellisiin pysyviin vastaaviin kuuluvat samanlaiset ja hankintamenuoltaan vähäiset hyödykkeet, joita kirjanpitovelvollinen hankkii jatkuvasti siten, että niiden määrän ja yhteenlaskettujen hankintamenujen muutokset ovat vähäisiä, saadaan merkitä taseeseen samaan rahamäärään tilikaudesta toiseen.

5 a § (30.12.2015/1620)

Aineettoman oikeuden hankintamenon jaksottaminen

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen toimilupien, patenttien, lisenssien ja tavaramerkkien sekä muiden vastaavien oikeuksien hankintameno on aktivoitava, jos oikeuden arvioidaan tuottavan tuloa useampana tilikautena.

Jos kirjanpitovelvollinen on itse luonut 1 momentissa tarkoitettun aineettoman oikeuden, sen hankintameno saadaan aktivoida varovaisuutta noudattaen edellyttäen, että oikeuden arvioidaan tuottavan tuloa useampana tilikautena.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu aktivoitu hankintameno on poistettava suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

5 b § (30.12.2015/1620)

Rahoitusleasingsopimuksella hankitun omaisuuden merkitseminen

Jos kirjanpitovelvollinen on tehnyt vuokrasopimuksen, jonka kohteena olevaan hyödykkeeseen perustuvat riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin vuokralleottajalle sopimuskauden alkaessa, vuokralleantaja saa merkitä hyödykkeen tilinpäätökseensä siten kuin se olisi myyty ja vuokralleottaja siten kuin se olisi ostettu.

Jos kirjanpitovelvollinen ottaa tämän merkintätavan käyttöönsä, sitä tulee soveltaa kaikkiin tässä momentissa tarkoitettuihin sopimuksiin. Merkitsemisessä ja esittämisessä tilinpäätöksessä noudatetaan IAS-asetuksella hyväksyttyjä tilinpäätösstandardeja. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia standardien soveltamisesta tai soveltamiseen perustuvista lisävaatimuksista tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa esittäville tiedoille.

5 c § (30.12.2015/1620)

Pääomalainan merkitseminen taseeseen

Omaan pääomaan saadaan merkitä erilliseksi eräksi sellainen pääomalaina, jota osakeyhtiö tai osuuskunta pitää ehdoiltaan oman pääoman luonteisena siten kuin IAS-asetuksella hyväksytyissä tilinpäätösstandardeissa omaan pääomaan luettavilta arvopapereilta edellytetään. Muussa tapauksessa tällainen laina merkitään vieraaseen pääomaan.

6 §

Vaihto-omaisuuden hankintamenon jaksottaminen

Tilikauden päättyessä jäljellä olevan vaihto-omaisuuden hankintameno aktivoidaan. Jos vaihto-omaisuuden todennäköinen hankintameno tai luovutushinta on tilikauden päättyessä hankintamenoa pienempi, on erotus kuitenkin kirjattava kuluksi.

Vaihto-omaisuuden aktivoidun hankintamenon selvittämiseen sovelletaan, mitä 5 §:n 2 momentissa säädetään.

Vaihto-omaisuuden aineisiin tai tarvikkeisiin kuuluvat samanlaiset ja hankintamenoiltaan vähäiset hyödykkeet, joita kirjanpitovelvollinen hankkii jatkuvasti siten, että niiden määrän ja yhteenlaskettujen hankintamenojen muutokset ovat vähäisiä, saadaan merkitä taseeseen samaan rahamäärään tilikaudesta toiseen.

7 § (30.12.2004/1304)

Perustamismenojen jaksottaminen

Menot yrityksen perustamisesta (*perustamismenot*) kirjataan tilikauden kuluksi.

8 § (30.12.2015/1620)

Tutkimus- ja kehittämismenojen jaksottaminen

Tutkimusmenot kirjataan tilikauden kuluksi.

Kehittämismenot saadaan aktivoida, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämismenot on poistettava suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Jollei kirjanpitovelvollinen voi luotettavalla tavalla arvioida vaikutusaikaa, on kehittämismenot poistettava enintään kymmenessä vuodessa. Kehittämismenoja ei saada aktivoida muina pitkävaikutteisina menoina.

Jos kehittämismenoja on aktivoitu, ei aktivoinnista vielä kuluksi kirjaamatonta määrää saada jakaa tilikauden tuloksesta, voittovaroista tai muista jakokelpoisista rahastoista kirjanpitovelvollisessa, joka on:

- 1) osakeyhtiö tai muussa laissa osakeyhtiölain noudattamiseen velvoitettu yhteisö;
- 2) sellainen avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä; tai
- 3) osuuskunta tai muussa laissa osuuskuntalain noudattamiseen velvoitettu yhteisö.

9 § (30.12.2015/1620)

Liikearvon hankintamenon jaksottaminen

Liikearvon hankintameno saadaan aktivoida. Aktivoidu liikearvo on poistettava suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Jollei kirjanpitovelvollinen voi luotettavalla tavalla arvioida vaikutusaikaa, on liikearvo poistettava enintään kymmenessä vuodessa.

10 § (30.12.2015/1620)

Pääoma-alennus ja lainan liikkeeseenlaskumenot

Lainan ottamisesta aiheutunut pääoma-alennus ja siihen rinnastettavat menot sekä lainan liikkeeseenlaskusta aiheutuneet menot saadaan aktivoida varovaisuutta noudattaen. Aktivoidut erät on kirjattava laina-ajan kulumiseen perustuvan suunnitelman mukaan kuluiksi, kuitenkin vähintään samassa suhteessa kuin lainaa maksetaan takaisin.

11 § (30.12.2015/1620)**Muiden pitkävaikutteisten menojen jaksottaminen**

Jos muita kuin 7–10 §:ssä tarkoitettuja pitkävaikutteisia menoja on aktivoitu, ne on poistettava suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Jollei kirjanpitovelvollinen voi luotettavalla tavalla arvioida vaikutusaikaa, on meno poistettava enintään kymmenessä vuodessa.

12 § (30.12.2015/1620)**Muut kuin suunnitelman mukaiset poistot**

Kirjanpitovelvollinen saa kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja, jos siihen on verotusperusteinen syy.

Sen estämättä, mitä 5 §:n 1 momentissa, 5 a §:n 3 momentissa, 8 §:n 2 momentissa sekä 9–11 §:ssä säädetään, 1 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö sekä sellainen kirjanpitovelvollinen, jonka toiminta perustuu kiinteistön hallintaan, saa poistaa pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen hankintamenon sen vaikutusaikana ilman ennalta laadittua suunnitelmaa edellyttäen, että poistamisessa noudatetaan jatkuvuutta ja johdonmukaisuutta. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei oikeuta poikkeamaan aktivointivelvoitteesta silloin, kun menon arvioidaan tuottavan tuloa useampana tilikautena, eikä säädetystä enimmäisajasta poistojen tekemiselle.

13 § (30.12.2015/1620)**Arvonalennus**

Jos pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen tai sijoituksen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenoa pienempi, erotus on kirjattava arvonalennuksena kuluksi.

14 § (30.12.2015/1620)**Vastaiset menot ja menetykset sekä pakollinen varaus**

Tuloslaskelmassa on vähennettävä velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, jos:

- 1) ne kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen;
- 2) niiden toteutumista on tilinpäätöstä laadittaessa pidettävä varmana tai todennäköisenä;
- 3) niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen; sekä
- 4) ne perustuvat lakiin tai kirjanpitovelvollisen sitoumukseen sivullista kohtaan.

Jos 1 momentissa tarkoitettun menon tai menetyksen täsmällinen määrä ja toteutumisajankohta tiedetään, merkitään se taseessa luonteensa mukaiseen vieraan pääoman erään tai siirtovelkoihin. Muussa tapauksessa se merkitään pakolliseksi varaukseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut menot ja menetykset sekä 2 momentissa tarkoitettut pakolliset varaukset merkitään tuloslaskelmaan ja taseeseen niiden todennäköiseen määrään.

Pakollista varausta ei saa käyttää omaisuuserän arvon alentamiseksi siitä määrästä, johon se on merkitty taseen vastaaviin.

15 § (30.12.2015/1620)**Verotusperusteinen varaus**

Tilinpäätöksessä saadaan tehdä investointi-, toiminta- tai muu sellainen verotusperusteinen varaus.

16 § (30.12.2015/1620)**Kulukirjauksen oikaisu**

Jos kulukirjaus, joka on tehty aikaisemmin kuin tilinpäätöksen tarkoittamalla tilikaudella rahoitusomaisuudesta 2 §:n, vaihto-omaisuudesta 6 §:n 1 momentin tai taseen pysyvästä vastaavasta 13 §:n perusteella, osoittautuu aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi. Oikaisua ei kuitenkaan tehdä liikearvoon.

17 § (30.12.2015/1620)**Arvonkorotus**

Jos pysyviin vastaaviin kuuluvan maa- tai vesialueen tai sellaisen arvopaperin, joka ei ole 2 a §:ssä tarkoitettu rahoitusväline, todennäköinen luovutushinta on tilinpäätöspäivänä pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi, saadaan taseeseen johdonmukaisuutta ja varovaisuutta noudattaen merkitä vielä poistamatta olevan hankintamenon lisäksi enintään todennäköisen luovutushinnan ja poistamatta olevan hankintamenon erotuksen suuruinen arvonkorotus.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen korotusten kohteena on emoyrityksen omistamia tytäryrityksen osakkeita tai osuuksia, tytäryrityksen omistamia emoyrityksen osakkeita tai osuuksia on korotusta tehtäessä pidettävä arvottomina.

Arvonkorotusta vastaava määrä on merkittävä omaan pääomaan sisältyvään arvonkorotusrahastoon. Tämän rahaston jakamista ja muuta käyttöä koskevista rajoituksista säädetään osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa.

Jos arvonkorotus osoittautuu aiheettomaksi, se on peruutettava ja arvokorotusrahastoa on vastaavasti alennettava.

Edellä 13 §:ssä tarkoitettujen arvonalennuksen tarpeellisuus arvioidaan arvonkorotuksen mukaisen arvon mukaan tilikauden päättymishetkellä.

18 § (30.12.2015/1620)**Laskennalliset verovelat ja -saamiset**

Tuottojen ja niitä vastaavien veronalaisten tulojen samoin kuin kulujen ja niitä vastaavien verotuksessa vähennyskelpoisten menojen jaksotuseroista sekä kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset saadaan varovaisuutta noudattaen merkitä omana eränä tuloslaskelmaan ja taseeseen.

19 § (30.12.2004/1304)**Vaihto-omaisuuden ja pysyvien vastaavien väliset siirrot**

Hyödyke siirretään vaihto-omaisuudesta pysyviin vastaaviin hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä. Pysyvistä vastaavista hyödyke siirretään vaihto-omaisuuteen hankintamenon vielä poistamatta olevaa osaa vastaavasta määrästä.

20 § (30.12.2015/1620)

20 § on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

6 luku**Konsernitilinpäätös****1 § (30.12.2015/1620)****Laatimisvelvollisuus**

Emoyritys on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen, jos se on:

- 1) osakeyhtiö;
- 2) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on osakeyhtiö;

3) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on 2 kohdassa tarkoitettu avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö; tai

4) osuuskunta;

Konsernitilinpäätöksen on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu emoyritys, jos se harjoittaa liiketoimintaa. Velvollisuus ei koske ammatinharjoittajaa eikä liikkeenharjoittajaa.

Oikeaa ja riittävää kuvaa koskevasta 3 luvun 2 §:n vaatimuksesta huolimatta konsernitilinpäätöstä ei tarvitse laatia pienkonsernissa, jos yksikään konserniyrityksistä ei ole yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

Sen lisäksi, mitä 3 momentissa säädetään, konsernitilinpäätös saadaan jättää laatimatta, jos:

1) Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisella yrityksellä on emoyrityksessä vähintään yhdeksän kymmenesosan omistusosuus;

2) emoyrityksen muut omistajat ovat antaneet suostumuksensa laatimatta jättämiseen; sekä

3) emoyrityksen ja sen tytäryritysten tilinpäätökset yhdistellään Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisen yrityksen konsernitilinpäätökseen, joka ilmoitetaan rekisteröitäväksi 3 luvun 9 §:ssä säädetyllä tavalla.

Edellä 4 momentissa säädettyä poikkeusta voidaan soveltaa siinä tarkoitetuin edellytyksin myös silloin, kun mainitussa momentissa säädetyn osuuden emoyrityksestä omistaa yritys, joka ei ole Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alainen, edellyttäen, että:

1) tämä yritys laatii konsernitilinpäätöksensä ja -toimintakertomuksensa:

a) noudattaen tilinpäätösdirektiiviä lukuun ottamatta mitä sen 29 a artiklassa säädetään konsernikestävyysraportista;

b) edeltävän a kohdan mukaisesti laadittuja konsernitilinpäätöksiä ja -toimintakertomuksia vastaavalla tavalla;

c) IAS-asetuksella hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien vaatimusten mukaisesti; tai

d) menetelmästä kolmansien maiden arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden soveltamien tilinpäätösstandardien vastaavuuden määrittämiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2003/71/EY ja 2004/109/EY nojalla annetun komission asetuksen (EY) N:o 1569/2007 mukaisesti määriteltäviä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja vastaavalla tavalla; sekä

2) konsernitilinpäätöksen tarkastaa tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, joka on hyväksytty sen kansallisen lainsäädännön mukaan, jonka alainen yritys on.

(21.12.2023/1249).

Sen lisäksi mitä edellä tässä pykälässä säädetään, konsernitilinpäätös saadaan jättää laatimatta, jos:

1) tytäryritykset eivät ole yksittäin ja yhteisvaikutukseltaan olennaisia oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernista päättäneeltä ja sitä edeltäneeltä tilikaudelta; tai

2) kukin tytäryrityksistä voitaisiin jättää yhdistelemättä 3 §:n nojalla.

Mitä 4 ja 5 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos suomalaisen emoyrityksen liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta annetun Euroopan Parlamentin ja Neuvoston direktiivin 2004/39/EY tarkoittamalla säännellyllä markkinalla Suomessa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

EPNDir 2004/39/EY rahoitusvälineiden markkinoista on kumottu direktiivillä EPNDir 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista.

2 § (30.12.2015/1620)

Konsernitilinpäätöksen sisältö ja emoyhtiön toimintakertomuksessa esitettävät tiedot konsernista

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyriyten taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sovelletaan 3–5 lukua ottaen huomioon sen erityispiirteet tilinpäätökseen verrattuna. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyrityksen tilinpäätös.

Suurkonsernin konsernitilinpäätökseen sisällytetään konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Sama koskee myös sellaista konsernia, konserniyriykseen kuuluu yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

Emoyrityksen toimintakertomuksessa esitetään 3 luvun 1 a §:ssä tarkoitetut tiedot myös konsernista. Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:ssä säädetään säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan toimintakertomuksessa tai erillisessä kertomuksessa esitettävästä hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liittyvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus

3 § (30.12.2015/1620)

Poikkeukset tytäryrityksen tilinpäätöksen yhdistelemisselvällisuudesta

Tytäryrityksen tilinpäätös saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos:

- 1) yhdistelemättä jättäminen ei vaaranna oikean ja riittävän kuvan antamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta;
- 2) omistus tytäryrityksessä on lyhytaikainen ja tarkoitettu yksinomaan edelleen luovutettavaksi;
- 3) poikkeuksellisesti konsernitilinpäätöksen laatimista varten tarpeellisia tietoja ei ole mahdollista saada tilinpäätöksen laatimiselle säädetyssä määräajassa tai tietojen hankkiminen edellyttäisi kohtuuttomia menoja; tai
- 4) merkittävät ja pitkäaikaiset rajoitukset estävät olennaisella tavalla emoyritystä käyttämästä vaikutusvaltaansa tytäryrityksessä.

Jos konserniin kuuluu useita 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja tytäryrityksiä, joiden tilinpäätösten samanaikaisesti yhdistelemättä jättämisestä seuraisi, ettei konsernitilinpäätös anna oikeaa ja riittävää kuvaa konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, on näiden tytäryritysten tilinpäätökset yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen.

4 § (30.12.2015/1620)

Laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettava jatkuvasti samoja periaatteita. Niitä saadaan muuttaa vain, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Konserniyriyten tilinpäätökset tulee ennen yhdistelyä muuttaa siten, että niissä sovelletaan yhtenäisesti joko emoyrityksessä tai konsernin pääasiallisessa toiminnassa noudatettuja tämän lain mukaisia tilinpäätösperiaatteita. Tästä saadaan poiketa erityisestä syystä.

5 § (30.12.2004/1304)

Tytäryrityksen tilikausi ja välitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävällä suomalaisella tytäryrityksellä tulee olla sama tilikausi kuin emoyrityksellä.

Jos konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän tytäryrityksen tilikausi päättyy enintään kolme kuukautta ennen emoyrityksen tilikauden päättymistä tai enintään kolme kuukautta emoyrityksen tilikauden päättymisen jälkeen, yhdistely konsernitilinpäätökseen saadaan tehdä ilman välitilinpäätöksen laatimista edellyttäen, että tästä menettelystä esitetään konsernitilinpäätöksessä liitetiedot kirjanpitoasetuksessa (1339/1997) säädetyllä tavalla. (30.12.2015/1620).

Muussa kuin 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa konsernitilinpäätökseen on yhdisteltävä tytäryrityksen välitilinpäätös, joka laaditaan emoyrityksen tilikauden päättymispäivälle. Välitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettava soveltuvin osin 1 ja 3–5 luvun säännöksiä.

6 § (13.7.2001/629)

Ulkomaisen tytäryrityksen tilinpäätöserät

Ulkomaisen tytäryrityksen tase-erät muunnetaan konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä varten Suomen rahan määräisiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia ja tuloslaskelmaerät käyttäen tilikauden keskipäivän kurssia. Liitetiedot muunnetaan samalla tavalla kuin taseen ja tuloslaskelman erät. Myös muita hyvän kirjanpito- ja tilintalouden mukaisia muuntamismenetelmiä saadaan soveltaa.

7 §

Konsernin sisäiset erät ja vähemmistöosuudet

Konsernitilinpäätöksessä on esitettävä konsernin tulos sekä taloudellinen asema siten kuin konserniyritykset olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Konserniyritysten välisiin toimiin perustuvien konsernin sisäisten erien vaikutus eliminoidaan.

Konsernituloslaskelmaa laadittaessa on vähennettävä konsernin sisäiset tuotot ja kulut sekä sisäinen voitonjako. Muiden kuin konserniyritysten omistusta vastaavat osuudet tytäryritysten tuloksista merkitään konsernituloslaskelmaan omaksi eräkseen (*vähemmistöosuus konsernituloslaskelmassa*). Lisäksi vähennetään konserniyritysten taseisiin aktivoitujen konsernin sisäisten katteiden muutokset tilikauden aikana.

Konsernitasetta laadittaessa on vähennettävä konserniyritysten keskinäiset saamiset ja velat sekä konserniyritysten taseisiin aktivoitujen konsernin sisäiset katteet. Muiden kuin konserniyritysten omistusta tytäryrityksissä vastaavat osuudet merkitään konsernitaseeseen omaksi eräkseen (*vähemmistöosuus konsernitaseessa*).

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut sekä sisäinen voitonjako, konserniyritysten keskinäiset saamiset ja velat samoin kuin konsernin sisäiset katteet ja niiden muutokset saadaan jättää vähentämättä, jos vähentäminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus (*poistoero*) ja verotusperusteiset varaukset merkitään konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen. (30.12.2015/1620).

6 momentti on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

8 § (30.12.2015/1620)

Hankintamenomenetelmä

Konsernin sisäinen tytäryrityksen osakkeiden tai osuuksien omistus eliminoidaan vähentämällä niiden hankintameno sekä tytäryrityksen hankinta-ajankohdan mukaisesta omasta pääomasta määrä, joka vastaa konsernin omistusoosuutta. Tytäryrityksen omaan pääomaan luetaan myös laskennallisella verovelalla vähennettynä kertynyt poistoero ja verotusperusteiset varaukset.

Jos yrityksen osakkeita tai osuuksia on hankittu konsernin omistukseen ennen kuin siitä tuli tytäryritys, niiden hankintameno saadaan eliminoida sen ajankohdan perusteella, jolloin yrityksestä tuli tytäryritys. Osakkeiden ja osuuksien hankintameno saadaan eliminoida myös sen oman pääoman perusteella, jota tytäryrityksen tase ensimmäisen kerran yhdisteltäessä osoittaa, jos tällä menettelyllä ei ole olennaista vaikutusta oikean ja riittävän kuvan antamiseen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos 1 momentin mukaisessa eliminoinnissa osakkeiden tai osuuksien hankintameno on suurempi kuin vastaava oma pääoma, kohdennetaan jäännöserä (*konserniaktiiva*) konsernin omistususuuden mukaisesti niihin tytäryrityksen omaisuus- ja velkaeriin, joista konserniaktiivan katsotaan johtuvan.

Jos 1 momentin mukaisessa eliminoinnissa osakkeiden tai osuuksien hankintameno on pienempi kuin vastaava oma pääoma, kohdennetaan jäännöserä (*konsernipassiiva*) konsernin omistususuuden mukaisesti niihin tytäryrityksen omaisuus- ja velkaeriin, joista konsernipassiivan katsotaan johtuvan.

Se osa konserniaktiivasta, jota ei voida kohdentaa 3 momentin mukaisesti (*konserniliikearvo*), aktivoidaan ja se on poistettava suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Jollei emoyritys voi luotettavalla tavalla arvioida vaikutusaikaa, on konserniliikearvo poistettava enintään kymmenessä vuodessa.

Se osa konsernipassiivasta, jota ei voida kohdentaa 4 momentin mukaisesti (*konsernireservi*), saadaan merkitä taseen vastattaviin omaksi eräkseen edellyttäen, että on odotettavissa sitä vastaava meno tai menetys tytäryrityksessä. Konsernireservi merkitään tuotoksi konsernituloslaskelmaan silloin, kun vastaava meno tai menetys kirjataan kuluksi tytäryrityksen tuloslaskelmaan taikka kun sitä vastaa realisoitunut tuotto.

9–10 §

9–10 § on kumottu L:lla 30.12.2015/1620.

11 § (30.12.2015/1620)

Laskennalliset verovaikutukset yhdistelystä

Jos yhdistelytoimenpiteiden seurauksena konsernin tulos on suurempi tai pienempi kuin konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tilinpäätösten tulokset yhteensä, on tilikauden ja edellisten tilikausien välittömiä veroja oikaistava ja täydennettävä konsernin tuloksen perusteella ennen konsernitilinpäätökseen merkitsemistä siltä osin kuin vastaisia verovaikutuksia konserniyrityksille on pidettävä ilmeisenä

12 §

Osakkuusyrityksen tilinpäätöstietojen yhdistelemisselvollisuus

Konsernitilinpäätökseen tulee yhdistellä konserniyritysten omistususuutta vastaava määrä osakkuusyrityksen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta siten kuin 13 §:ssä säädetään.

Osakkuusyrityksen tilinpäätöstiedot saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos:

- 1) yhdistelemättä jättäminen ei vaaranna olennaisella tavalla oikean ja riittävän kuvan antamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta; tai
- 2) yhdistelemistä rajoittaa muu 3 §:ssä tarkoitettu seikka.

(30.12.2015/1620)

13 § (30.12.2015/1620)

Osakkuusyrityksen tilinpäätöstietojen yhdisteleminen

Osakkuusyritysten tilinpäätökset muutetaan, mikäli mahdollista, ennen yhdistelyä 4 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Ulkomaisen osakkuusyrityksen tilinpäätöserien muuntamisessa Suomen rahaksi sovelletaan, mitä 6 §:ssä säädetään.

Kun osakkuusyrityksen tilinpäätöstiedot yhdistellään ensimmäisen kerran konsernitilinpäätökseen, konsernitaseessa esitetään osakkuusyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintameno. Konsernitaseen liitetietona ilmoitetaan erotus, joka saadaan vähentämällä osakkuusyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintamenosta omistusta vastaava osuus osakkuusyrityksen viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukaisesta omasta pääomasta. Poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, saadaan osakkuusyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintamenosta merkitä omaksi eräkseen konsernitaseeseen osuus osakkuusyritysten omasta pääomasta samoin kuin edellä mainitussa liitetiedossa tarkoitettu konserniaktiivaa tai konsernipassiivaa vastaava erotus.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu erotus saadaan laskea myös osakkuusyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankinta-ajankohdan oman pääoman perusteella tai, jos niitä on hankittu konsernin omistukseen ennen kuin kirjanpitovelvollisesta tuli osakkuusyritys, sen ajankohdan oman pääoman perusteella, jolloin siitä tuli osakkuusyritys.

Kun osakkuusyrityksen tilinpäätöstiedot yhdistellään ensimmäisen kerran jälkeen konsernitilinpäätökseen, lisätään konsernitaseeseen osakkuusyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintameno konsernin omistusta vastaava osuus osakkuusyrityksen ensimmäisen sisällyttämisen jälkeisistä voitoista tai tappioista. Hankintamenosta vähennetään konserniyritysten osakkuusyritykseltä sanottuna aikana saamat osingot tai muut vastaavat voitto-osuudet. Konserniyritysten omistusosuuden mukainen määrä osakkuusyrityksen tilikauden voitosta merkitään konsernituloslaskelmaan tuotoksi ja vastaava määrä tappiosta kuluksi.

Edellä 2–4 momentissa tarkoitettuun osakkuusyrityksen omaan pääomaan luetaan myös kertyneen poistoeron ja verotusperusteisten varausten yhteismäärä vähennettynä laskennallisella verovelalla. Edellä 4 momentissa tarkoitettua osakkuusyrityksen voittoa tai tappiota laskettaessa otetaan huomioon poistoeron ja verotusperusteisten varausten muutos vähennettynä laskennallisen verovelan muutoksella.

Edellä 2 momentin mukaisesti laskettu oman pääoman osuuden ylittävä osakkuusyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintamenon osa, jota ei voida kohdentaa osakkuusyrityksen omaisuus- tai velkaeriin, on poistettava siten kuin 8 §:n 5 momentissa säädetään. Oman pääoman osuuden alittava hankintamenon osa, jota ei voida kohdentaa sanotulla tavalla, merkitään tuotoksi konsernituloslaskelmaan siten kuin 8 §:n 6 momentissa säädetään.

Osakkuusyrityksen tilinpäätöstietojen yhdistelyssä otetaan 7 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettulla tavalla huomioon konsernin omistusosuutta vastaava määrä hyödykkeiden luovutuksessa osakkuusyrityksen ja konserniyritysten kesken syntyneistä taseeseen aktivoiduista katteista ja näiden katteiden muutoksesta tilikauden aikana, jos tätä varten tarpeelliset tiedot on saatavissa. Nämä sisäiset katteet ja niiden muutokset saadaan jättää vähentämättä, jos se ei vaaranna olennaisella tavalla oikean ja riittävän kuvan antamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

14 §

Osakkuusyrityksen tiedonantovelvollisuus

Osakkuusyrityksen tulee antaa konsernitilinpäätöksen laativalle kirjanpitovelvolliselle tilinpäätöstietojensa yhdistelyä varten tarpeelliset tiedot viimeksi laaditusta tilinpäätöksestään.

15 §

Yhteisyrityksen tilinpäätöstietojen yhdisteleminen

Jos konserniyritys, jonka tilinpäätös yhdistellään konsernitilinpäätökseen, vastaa sellaisen yhden tai useamman muun omistajan kanssa, jonka tilinpäätöstä ei yhdistellä samaan konsernitilinpäätökseen, osakkuusyrityksen johtamisesta, saadaan tämän osakkuusyrityksen (*yhteisyritys*) tase- ja tuloslaskelmaerät sekä niiden liitetiedot yhdistellä konserniyrityksen omistusosuuden mukaisina. (30.12.2004/1304)

Jos yhteisyrityksen tilinpäätöstiedot yhdistellään 1 momentin mukaisesti, tulee noudattaa soveltuvin osin, mitä 4 ja 6–8 §:ssä säädetään.

16 § (30.12.2015/1620)

Osakkuusyrityksen konsernitilinpäätös

Jos osakkuusyritys laatii ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen, yhdistellään tämä konsernitilinpäätös osakkuusyrityksen tietoina 12–15 §:n mukaisesti.

17–18 §

17–18 § on kumottu L:lla 30.12.2004/1304.

19 §

Yhdistelylaskelmien säilyttäminen

Konsernitilinpäätöksen yhdistelylaskelmat on säilytettävä siten kuin 2 luvun 10 §:n 1 momentissa säädetään.

7 luku (21.12.2023/1249)

Kestävyysraportti

1 § (21.12.2023/1249)

Soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan suuryritykseen, pörssilistattuun pienyritykseen ja pörssilistattuun keskikokoiseen yritykseen.

Yrityksellä tarkoitetaan tässä luvussa osakeyhtiöitä ja osuuskuntia sekä muita tilinpäätösdirektiivin soveltamisalaan kuuluvia oikeushenkilöitä.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun luottolaitokseen, vakuutusyhtiölain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyhtiöön ja eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (946/2021) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun eläkesäätiöön ja eläkekassaan, jos ne täyttävät 1 momentissa tarkoitettulle yritykselle säädetyt edellytykset.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös merimieseläkelain (1290/2006) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun Merimieseläkekassaan ja maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen niiden sijoitustoiminnan osalta.

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta Finnvera Oyj:öön eikä Teollisen yhteistyön rahasto Oy:öön, ellei valtioneuvoston asetuksella toisin säädetä. Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaisiin ammattikorkeakouluihin.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, osuuskunta, jonka liikevaihdosta kertyy enemmän kuin puolet elintarvikelain (297/2021) 5 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua alkutuotannosta tai alkutuotannon hankinnasta, sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitos voi päättää, ettei siihen sovelleta tämän luvun säännöksiä. Päätöksestä on annettava tieto toimintakertomuksessa.

2 § (21.12.2023/1249)

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) *arvoketjulla* kestävyysraportointistandardin mukaista 11 kohdassa tarkoitettua toimitusketjun ja 9 kohdassa tarkoitettua kestävyysraportointiyrityksen tuottamien hyödykkeiden ja palvelujen asiakkaille toimittamisen edellyttämää suhteiden kokonaisuutta;
- 2) *avoimuusdirektiivillä* säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/109/EY;
- 3) *ESEF-asetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY täydentämisestä yhtenäisen sähköisen raportointimuodon määrittämistä koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2019/815;
- 4) *digitaalisella PRH-tunnisteella* Patentti- ja rekisterihallituksen määräämää tilinpäätöstiedon merkintää ESEF-asetuksen 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua XBRL-merkintäkielellä;
- 5) *digitaalisella XBRL-kestävyystunnisteella* kestävyysraportissa erikseen esitettävän tiedon merkintätapaa;
- 6) *ETA-alueella* Euroopan talousaluetta;
- 7) *kestävyysraportoinnilla* kestävyysseikkojen esittämistä toimintakertomuksessa erillisenä ja yhtenäisenä kokonaisuutena 8 kohdassa tarkoitettujen kestävyysraportointistandardien mukaisesti;

8) *kestävyysraportointistandardeilla* tilinpäätösdirektiivin 19 a, 29 a ja 29 d artiklassa tarkoitettuja standardeja sekä taksonomia-asetuksen 8 artiklassa tarkoitettuja tietoja;

9) *kestävyysraportointiyrityksellä* 1 §:ssä tarkoitettua oikeushenkilöä, johon sovelletaan tämän luvun säännöksiä;

10) *kestävyysseikoilla* kestävyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2088 2 artiklan 24 alakohdassa määriteltyjä ja muita ympäristöön, yhteiskuntaan ja ihmisoikeuksiin sekä yritysten hallintotapaan liittyviä tekijöitä;

11) *toimitusketjulla* hyödykkeiden ja palveluiden tuottamisen edellyttämää suhteiden kokonaisuutta kestävyysraportointiyrityksen ja toisten yritysten välillä;

12) *vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013.

3 § (21.12.2023/1249)

Kahdensuuntainen informaatio vaikutuksista

Kestävyysraportointiyrityksen on esitettävä kestävyysraportissaan tiedot, jotka ovat merkityksellisiä oikean kuvan antamiseksi:

- 1) kestävyysraportointiyrityksen vaikutuksista kestävyysseikkoihin; sekä
- 2) siitä, miten kestävyysseikat vaikuttavat kestävyysraportointiyrityksen kehitykseen, tulokseen ja asemaan.

4 § (21.12.2023/1249)

Liiketoiminnan suhde kestävyysseikkoihin sekä liiketoiminnan toimintaperiaatteet

Kestävyysraportissa on esitettävä tiivistetyt kuvaukset:

1) liiketoimintamallin ja -strategian sopeutuvaisuudesta kestävyysseikoista aiheutuviin liiketoiminnallisiin riskeihin nähden;

2) kestävyysseikkoihin perustuvista liiketoiminnallisista mahdollisuuksista;

3) täytäntöönpanon rahoitus- ja investointisuunnitelmista ja muista suunnitelmista, joilla varmistetaan liiketoimintamallin ja -strategian ristiriidattomuutta Euroopan unionin kestävään talousjärjestelmään siirtymistä koskevan tavoitteen kanssa;

4) täytäntöönpanon rahoitus- ja investointisuunnitelmista ja muista suunnitelmista, joilla varmistetaan ilmastomuutosta koskevaan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimukseen liittyvässä Pariisin sopimuksessa (SopS 76/2016) hyväksytyn tavoitteen saavuttamista ilmaston lämpenemisen rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen sekä puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU)2018/1999 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1119 vahvistetun tavoitteen toteutumista ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä (*eurooppalainen ilmastolaki*);

5) hiilen, öljyn tai kaasun hyödyntämisestä liiketoiminnassa tai niiden tuottamisesta taikka jalostamisesta, jos se on merkityksellistä 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla;

6) sidosryhmien huomioimisesta liiketoimintamallissa ja -strategiassa;

7) toiminnan vaikutuksista kestävyysseikkoihin;

8) siitä, miten strategia on pantu täytäntöön kestävyysseikkojen osalta; sekä

9) toimintaperiaatteista, jotka liittyvät kestävyysraportointiyrityksen kestävyysseikkoihin.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa kuvauksissa noudatetaan liikesalaisuuslakia (595/2018) siinä määrin kuin sen soveltaminen ei estä kestävyysraportointistandardin mukaisen velvoitteen tarkoituksen täyttämistä.

5 § (21.12.2023/1249)**Kestävyysseikkoja koskevat tavoitteet**

Kestävyysraportissa on esitettävä:

- 1) kuvaus kestävyysraportointiyrityksen itselleen asettamista aikasidonnaisista tavoitteista kestävyysseikkojen suhteen;
- 2) kuvaus edistymisestä 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamisessa; sekä
- 3) selvitys siitä, perustuvatko ympäristölliset tavoitteet tieteellisesti vakuuttavaan näyttöön.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun kuvaukseen sisällytetään absoluuttiset tavoitteet kasvihuonekaasujen vähentämiselle ainakin vuosien 2030 ja 2050 osalta, jollei komission asetuksessa toisin säädetä.

6 § (21.12.2023/1249)**Tiedot hallituksesta sekä toimitusjohtajasta**

Kestävyysraportissa on esitettävä hallituksesta tai muusta vastaavasta toimielimestä sekä toimitusjohtajasta:

- 1) kuvaus näiden tehtävistä kestävyysseikkoihin nähden;
- 2) kuvaus näiden asiantuntemuksesta ja osaamisesta 1 kohdassa tarkoitetun tehtävän hoitamisessa tai mahdollisuuksista hyödyntää ulkopuolista asiantuntemusta ja osaamista; sekä
- 3) tieto sellaisista kannustinjärjestelmistä, jotka perustuvat kestävyysseikkoihin.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske hallintoneuvostoa eikä toimitusjohtajan varahenkilöä, ellei tämä hoida toimitusjohtajan tehtävää.

7 § (21.12.2023/1249)**Kestävyysseikkoja koskevat menettelyt**

Kestävyysraportissa on esitettävä kuvaus:

- 1) kestävyysraportointiyrityksen menettelyistä, jotka koskevat kestävyysseikkojen huomioonottamista;
- 2) merkittävimmistä tosiasiallisista tai mahdollisista haittavaikutuksista, jotka liittyvät kestävyysraportointiyrityksen omiin toimintoihin ja sen arvoketjuun;
- 3) toteutetuista toimista tosiasiallisten tai mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi;
- 4) 3 kohdassa tarkoitettujen toimien tuloksista.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kuvaukseen on sisällytettävä tiedot:

- 1) kestävyysraportointiyrityksen liikesuhteista ja sen toimitusketjusta;
- 2) haittavaikutusten tunnistamiseksi ja seuraamiseksi toteutetuista toimista;
- 3) muista haittavaikutuksista jotka kestävyysraportointiyritys on tunnistanut täyttääkseen Euroopan unionin lainsäädännön vaatimukset kestävyysvaikutusten huomioonottamisesta.

8 § (21.12.2023/1249)**Kestävyysseikkoihin perustuvat riskit**

Kestävyyysraportissa on esitettävä kuvaus kestävyyysraportointiyritykseen kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä, jotka liittyvät kestävyysseikkoihin.

Kuvaukseen on sisällytettävä tiedot:

- 1) toiminnan keskeisistä riippuvuussuhteista kestävyysseikkoihin;
- 2) siitä, miten kestävyysraportointiyritys hallitsee 1 momentissa tarkoitettuja riskejä.

9 § (21.12.2023/1249)

Indikaattorit

Edellä 4–8 §:ssä tarkoitetuissa kuvauksissa on hyödynnettävä indikaattoreita, joista säädetään taksonomia-asetuksen nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä. Kestävyyysraportissa on esitettävä tieto kuvauksissa hyödynnetyistä indikaattoreista.

10 § (21.12.2023/1249)

Tietojen yksilöimisprosessi sekä ajallinen ulottuvuus

Kestävyyysraportissa on kuvattava prosessi, jota kestävyysraportointiyritys noudattaa esitettävien tietojen yksilöimisessä.

Edellä 4–8 §:ssä tarkoitetuissa kuvauksissa tiedot on eriteltävä lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikajänteen mukaisesti, jos tällaista erittelyä on pidettävä asianmukaisena kestävyysraportointiyrityksen liiketoiminnan luonteen perusteella.

11 § (21.12.2023/1249)

Tiedot arvo- ja toimitusketjusta

Edellä 3–10 §:ssä tarkoitetuissa kuvauksissa ja selvityksissä on esitettävä kestävyysraportointiyrityksen omien toimintojen ohella sen arvoketju, joka sisältää tiedot:

- 1) tuotteista ja palveluista;
- 2) liikesuhteista; ja
- 3) toimitusketjusta.

12 § (21.12.2023/1249)

Täydentävät tiedot

Kestävyyysraporttia on täydennettävä myös muualla toimintakertomuksessa tai tilinpäätöksessä esitettävillä tiedoilla, jos se on tarpeen kestävyysraportoinnin tarkoituksen toteuttamiseksi.

13 § (21.12.2023/1249)

Keskeneräistä asiaa koskeva poikkeus

Kestävyyysraportointiyrityksen johto voi päättää, ettei tässä luvussa tarkoitettua tietoa, kuvausta tai muuta seikkaa esitetä kestävyysraportissa sellaisesta asiasta, joka on parhaillaan neuvoteltavana tai muutoin keskeneräinen. Tällainen poikkeus edellyttää aina, että johto perustelee miksi:

- 1) tiedon, kuvauksen tai muun seikan esittäminen aiheuttaisi vakavaa haittaa liiketoiminnalle; ja
- 2) sen esittämättä jättäminen ei vaaranna kohtuuttomasti tasapuolisen käsityksen saamista kestävyysraportointiyrityksen kehityksestä, tuloksesta, asemasta tai toiminnan vaikutuksista.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei oikeuta pörssilistattua kestävyysraportointiyritystä kuitenkaan poikkeamaan markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 mukaisista tiedonantovelvollisuuksista.

14 § (21.12.2023/1249)**Raportoinnin muoto sekä raportointistandardin ensisijaisuus**

Kestävyysraportti on laadittava kestävyysraportointistandardien mukaisesti.

Jos tässä luvussa säädetty tiedonantovelvollisuus on ristiriidassa raportointistandardin kanssa, noudatetaan standardia.

15 § (21.12.2023/1249)**Vuoropuhelu henkilöstön edustajien kanssa**

Kestävyysraportissa on esitettävä tieto siitä, miten kestävyysraportointiyrityksen johto käy vuoropuhelua henkilöstön edustajien kanssa raportoinnin tarkoittamista tiedoista sekä keinoista niiden hankkimiseksi ja todentamiseksi.

16 § (21.12.2023/1249)**Lyhennetty kestävyysraportti**

Poiketen siitä, mitä edellä tässä luvussa säädetään, pieni ja keskikokoinen kestävyysraportointiyritys saa laatia lyhennetyn kestävyysraportin. Lyhennetyssä kestävyysraportissa on esitettävä kuitenkin vähintään seuraavat tiedot:

- 1) tiivistelmä liiketoimintamallista ja -strategiasta;
- 2) kuvaus kestävyysseikkoihin liittyvistä toimintaperiaatteista;
- 3) selvitys merkittävimmistä kestävyysraportointiyrityksen tosiasiallisista tai mahdollisista haittavaikutuksista kestävyysseikkoihin;
- 4) 3 kohdassa tarkoitettujen vaikutusten tunnistamiseksi, seuraamiseksi, ehkäisemiseksi, lieventämiseksi tai korjaamiseksi toteutetut toimet;
- 5) selvitys merkittävimmistä kestävyysseikkoihin liittyvistä riskeistä sekä siitä, miten kestävyysraportointiyritys hallitsee näitä riskejä;
- 6) tiedot keskeisistä indikaattoreista, jotka ovat tarpeen 1–5 kohdassa tarkoitettujen tietojen esittämiseksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös:

- 1) vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 145 alakohdassa tarkoitettua pientä tai rakenteeltaan yksinkertaista laitosta;
- 2) vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 c §:ssä tarkoitettua vakuutuskytkösyhtiötä ja mainitun luvun 4 §:ssä tarkoitettua jälleenvakuutuskytkösyhtiötä.

Lyhennetty kestävyysraportti on laadittava pientä ja keskikokoista kestävyysraportointiyritystä koskevan kestävyysraportointistandardin mukaisesti.

Jos 1 momentissa säädetty tiedonantovelvollisuus on ristiriidassa 3 momentissa tarkoitetun raportointistandardin kanssa, noudatetaan mainittua kestävyysraportointistandardia.

17 § (21.12.2023/1249)**Tytäryritystä koskeva poikkeusmahdollisuus**

Tytäryrityksessä, jonka emoyritys sijaitsee ETA-alueella, saadaan jättää kestävyysraportti laatimatta, jos tiedot tytäryrityksestä ja sen tytäryrityksistä sisällytetään emoyrityksen konsernia koskevaan toimintakertomukseen ja 18 §:ssä tarkoitettuun konsernikestävyysraporttiin. Tämä poikkeus ei kuitenkaan koske tytäryritystä, joka on pörssilistattu suuryritys.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös ETA-alueen ulkopuolelle sijoittunutta emoyritystä edellyttäen, että tiedot suomalaisesta tytäryrityksestä ja sen tytäryrityksistä sisällytetään emoyrityksen konsernia

koskevaan toimintakertomukseen ja kestävyysraporttiin. Lisäksi edellytetään, että toimintakertomuksen ja konsernikestävyysraportin laadinnassa noudatetaan:

- 1) kestävyysraportointistandardeja; tai
- 2) avoimuusdirektiivin 23 artiklan 4 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettua kestävyysraportointistandardeja vastaavaa menettelytapaa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun tytäryrityksen toimintakertomuksessa on esitettävä:

- 1) tieto tytäryrityksen kestävyysraporttia koskevasta poikkeuksesta;
- 2) nimi ja sääntömääräinen kotipaikka emoyrityksestä, joka laatii konsernikestävyysraportin 1 tai 2 momentin mukaisesti;
- 3) hyperlinkki 1 momentissa tarkoitettuun konsernikestävyysraporttiin tai sen sisältävään toimintakertomukseen; ja
- 4) hyperlinkki tilintarkastuslain 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettuun kestävyysraportoinnin varmennuskertomukseen.

ETA-alueen ulkopuolelle sijoittuneesta emoyrityksestä, jonka suomalaisessa tytäryrityksessä jätetään laatimatta kestävyysraportti 2 momentin nojalla, on julkistettava konsernikestävyysraportti ja siitä emoyrityksen sijaintivaltion lainsäädännön mukaisesti annettu kestävyysvarmennuskertomus. Tällöin on tytäryrityksen toimintakertomuksessa tai emoyrityksen konsernikestävyysraportissa esitettävä taksonomia-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetut tiedot tytäryrityksen ja sen tytäryritysten harjoittamasta toiminnasta.

18 § (21.12.2023/1249)

Luottolaitosta ja vakuutusyhtiötä koskeva poikkeusmahdollisuus

Mitä 17 §:ssä säädetään tytäryrityksestä, sovelletaan myös:

- 1) luottolaitokseen, joka on pysyvästi liittynyt talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun keskusyhteisöön, joka valvoo niitä vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti, jollei 1 §:n 6 momentista muuta johdu;
- 2) vakuutusyhtiölain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyhtiöön, joka kuuluu vakuutusyhtyriskiryhmään mainitun lain 26 luvun 2 §:n perusteella ja johon sovelletaan ryhmävalvontaa mainitun luvun 3 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdan mukaisesti.

Mitä 17 §:ssä säädetään emoyrityksestä, sovelletaan myös:

- 1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun keskusyhteisöön;
- 2) vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun vakuutusyritykseen, jonka katsotaan olevan vakuutusyhtyriskiryhmän emoyritys.

19 § (21.12.2023/1249)

Konsernikestävyysraportti

Suurkonsernia koskevaan toimintakertomukseen on sisällytettävä erillisenä osiona kestävyysraportti konsernin toiminnasta (*konsernikestävyysraportti*), jossa on esitettävä tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan ymmärtää:

- 1) konsernin vaikutukset kestävyysseikkoihin;
- 2) miten kestävyysseikat vaikuttavat konsernin kehitykseen, tulokseen ja asemaan.

Konsernikestävyysraporttiin on sisällytettävä:

- 1) tiedot liiketoiminnan suhteesta kestävyysseikkoihin sekä kuvaukset toimintaperiaatteista 4 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 2) kestävyysseikkoja koskevat tavoitteet 5 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 3) tiedot johto- ja valvontaelimistä 6 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 4) asianmukaista huolellisuutta koskevat menettelyt 7 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 5) kestävyysseikkoihin perustuvat riskit 8 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 6) tiedot indikaattoreista 9 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 7) 10 §:n 1 momentissa säädettyä vastaava kuvaus prosessista raportoitavien tietojen yksilöimiseksi.

Edellä 2 momentin 1–6 kohdassa tarkoitetussa kuvauksessa tiedot tulee eritellä aikajänteittäin 10 §:n 2 momenttia vastaavalla tavalla.

Konsernikestävyysraportissa tulee esittää tiedot konsernin omista toiminnoista sekä sen toimitusketjusta ja arvoketjusta 11 §:ää vastaavalla tavalla.

Mitä 12–15 §:ssä säädetään, sovelletaan myös tietojen ilmoittamiseen konsernikestävyysraportissa.

Jos konserniin kohdistuvat riskit tai konsernin aikaansaamat vaikutukset eroavat merkittävästi tytäryritykseen kohdistuvista riskeistä tai sen aikaansaamista vaikutuksista, emoyrityksen on annettava näistä selvitys konsernikestävyysraportissaan.

Konsernikestävyysraportissa tulee yksilöidä tytäryritys, jota koskevien tietojen esittämisestä poiketaan 17, 18 tai 20 §:n nojalla.

20 § (21.12.2023/1249)

Määräysvallassa olevaa emoyritystä koskeva poikkeus

Jos muu emoyritys kuin pörssilistattu suuryritys kuuluu toisen yrityksen määräysvaltaan, emoyrityksen ei ole tarpeen laatia konsernikestävyysraporttia edellyttäen, että toimintakertomuksessa esitetään:

- 1) sen yrityksen nimi ja sääntömääräinen kotipaikka, joka laatii konsernikestävyysraportin;
- 2) hyperlinkit 1 kohdassa tarkoitetun konsernin toimintakertomukseen tai konsernikestävyysraporttiin sekä tilintarkastuslain 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettuun kestävyysraportoinnin varmennuskertomukseen;
- 3) tieto tässä momentissa tarkoitetusta poikkeuksesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeus koskee myös emoyritystä, joka on ETA-alueella sijaitsevan yrityksen määräysvallassa, jos:

- 1) 6 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät; ja
- 2) emoyritys julkistaa konsernin toimintakertomuksen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeus koskee myös emoyritystä, joka kuuluu ETA-alueen ulkopuolisen yrityksen määräysvaltaan, jos konsernikestävyysraportti laaditaan kestävyysraportointistandardien mukaisesti tai avoimuusdirektiivin 23 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaisella komission päätöksellä muutoin hyväksytyllä tavalla, joka vastaa kestävyysraportointistandardien vaatimuksia. Sen lisäksi edellytetään, että:

- 1) emoyritys julkistaa kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen, joka on laadittu ETA-alueen ulkopuolisen yrityksen sijaintivaltion lainsäädännön mukaisesti;

2) emoyrityksen toimintakertomuksessa tai konsernikestävyysraportissa esitetään taksonomia-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetut tiedot emoyrityksen harjoittamasta toiminnasta.

Tilinpäätösdirektiivin 1 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitosta, joka on pysyvästi liittynyt sitä vakavaraisuusasetuksen 10 artiklan mukaisesti valvovaan keskuslaitokseen, pidetään tytäryrityksenä sovellettaessa mainitun direktiivin 1 artiklaa ja tämän pykälän 1 momenttia.

Vakuutusyhtiölain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, joka kuuluu mainitun lain 26 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ryhmään ja johon sovelletaan ryhmävalvontaa, pidetään kyseisen ryhmän määräysvallassa olevana yrityksenä tämän pykälän 1 momenttia sovellettaessa. Mainittuun ryhmään kuulumisen määräytyy vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen taloudellisten suhteiden perusteella ja ryhmävalvonta mainitun luvun 3 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdan mukaisesti.

21 § (21.12.2023/1249)

Osuuskuntaryhmän kestävyysraportti

Jos kestävyysraportointivelvollinen osuuskunta kuuluu vähintään kahden osuuskunnan muodostamaan ryhmään, jolle niiden omistama keskusyhteisö tuottaa palveluja, osuuskuntaryhmän kestävyysraportti saadaan laatia keskusyhteisön toimesta siten, että kestävyysraportti käsittää ryhmään kuuluvien osuuskuntien tiedot vastaavalla tavalla kuin konsernikestävyysraportissa. Tällöin osuuskunnan tulee sitoutua kestävyysraportoinnin edellyttämien tietojen antamiseen keskusyhteisölle. Kunkin ryhmään kuuluvan osuuskunnan toimintakertomukseen tulee sisällyttää osuuskuntaryhmän kestävyysraportti. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei kuitenkaan sovelleta pörssilistattuun osuuskuntaan.

22 § (21.12.2023/1249)

Kestävyysraportin ja toimintakertomuksen digitaalisuus

Kestävyysraportointiyrityksen tulee:

1) noudattaa toimintakertomuksensa ja kestävyysraporttinsa laatimisessa ESEF-asetuksen 3 artiklan mukaista sähköistä XHTML-muotoa; ja

2) merkitä digitaalisilla XBRL-kestävyystunnisteilla kestävyysraporttiinsa:

a) ne tiedot, joista säädetään ESEF-asetuksella tai muutoin Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti;

b) taksonomia-asetuksen 8 artiklassa tarkoitetut tiedot ESEF-asetuksen tai muutoin Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös konsernia koskevaa toimintakertomusta ja konsernikestävyysraporttia.

23 § (21.12.2023/1249)

Tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen digitaalisuus

Jos kestävyysraportointiyritys ei ole pörssilistattu, sen tulee:

1) noudattaa tilinpäätöksensä ja konsernitilinpäätöksensä laatimisessa ESEF-asetuksen 3 artiklan mukaista sähköistä XHTML-muotoa; ja

2) merkitä tilinpäätökseensä ja konsernitilinpäätökseensä digitaalisilla PRH-tunnisteilla ne tiedot, joista määrätään Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä kaupparekisterilain 1 §:n 3 momentin nojalla.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu Patentti- ja rekisterihallituksen päätös digitaalisesta merkitsemisestä voi koskea tilinpäätöstä tai konsernitilinpäätöstä taikka molempia. Lisäksi Patentti- ja rekisterihallitus voi kohdistaa päätöksensä yhteen tai useampaan:

1) oikeushenkilölajiin;

2) toimialaan; tai

3) tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen osaan.

ESEF-asetuksessa säädetään pörssilistatun kestävyysraportointiyrityksen:

1) tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa noudatettavasta sähköisestä XHTML-muodosta; ja

2) tiedoista, jotka on merkittävä digitaalisilla ESEF-tunnisteilla konsernitilinpäätökseen.

Jollei ESEF-asetuksesta tai muutoin Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu, Patentti- ja rekisterihallitus voi 2 momentissa tarkoitetussa päätöksessään määrätä, että sitä sovelletaan pörssilistatun emoyrityksen oman tilinpäätöksen merkitsemiseen digitaalisilla PRH-tunnisteilla tilikausilta, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2026 ja sen jälkeen.

24 § (21.12.2023/1249)

Tilintarkastuskertomuksen ja kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen digitaalisuus

Kestävyysraportointiyrityksen tilintarkastuskertomus ja tilintarkastuslain 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettu kestävyysraportoinnin varmennuskertomus laaditaan digitaalisesti siten kuin Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

25 § (21.12.2023/1249)

Rekisteröitäväksi toimittaminen

Kestävyysraportointiyrityksen on toimitettava Patentti- ja rekisterihallitukselle 22–24 §:ssä säädetyllä tavalla laadittuina seuraavat asiakirjat:

1) tilinpäätös, joka on hyväksytty yhtiökokouksessa tai vastaavassa asianomaisen yhteisön kokouksessa;

2) hallituksen laatima toimintakertomus, joka käsittää kestävyysraportin;

3) tilintarkastuskertomus; ja

4) kestävyysraportoinnin varmennuskertomus, jollei se sisälly 3 kohdassa tarkoitettuun tilintarkastuskertomukseen.

Emoyrityksen asemassa olevan kestävyysraportointiyrityksen tilinpäätökseen sisällytetään konsernitilinpäätös ja toimintakertomukseen toimintakertomus konsernista, joka käsittää myös konsernikestävyysraportin. Myös tilintarkastajan antama arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu lausunto, joka on liitetty emoyrityksen tilinpäätökseen, toimitetaan rekisteröitäväksi.

Kaupparekisterilain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulla Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään teknisistä seikoista, joita noudatetaan 1 momentin mukaisten asiakirjojen vastaanottamiseksi Patentti- ja rekisterihallituksessa. Sen estämättä, mitä tässä tai muussa laissa säädetään asiakirjojen liittämisestä tilinpäätökseen, Patentti- ja rekisterihallitus voi päätöksessään määrätä asiakirjojen erottelamisesta useammaksi digitaalseksi tiedostoksi niiden vastaanottamista varten.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetut asiakirjat on toimitettava Patentti- ja rekisterihallitukselle kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä, jollei muussa laissa säädetä toisin. Seuraamuksista toimittamisen laiminlyönnille säädetään kaupparekisterilain 25 §:ssä.

Kestävyysraportointiyrityksen tytäryritys voi noudattaa tämän pykälän mukaista muotoa ja menettelyä toimittaessaan tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä tilintarkastuskertomuksen Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäviksi.

Jos asiakirjojen toimittaminen ei ole mahdollista 3 momentissa tarkoitetun päätöksen mukaisesti muusta kuin kestävyysraportointiyrityksestä itsestään johtuvan esteen vuoksi, kestävyysraportointiyrityksen katsotaan täyttäneen tässä pykälässä tarkoitetun velvollisuutensa, jos se on itse julkistanut asiakirjat siten kuin 25 §:ssä säädetään. Sen estämättä, mitä tässä momentissa säädetään, kestävyysraportointiyrityksen on ilman

aiheetonta viivytystä toimitettava asiakirjat rekisteröitäviksi, kun Patentti- ja rekisterihallitus on julkistanut tiedot siitä, ettei estettä toimittamiselle enää ole.

26 § (21.12.2023/1249)**Asiakirjojen säilyttäminen ja julkistaminen kestävyysraportointiyrityksen toimesta**

Kestävyysraportointiyrityksen tulee säilyttää 2 luvussa säädetyllä tavalla tämän luvun 25 §:ssä tarkoitetuista asiakirjoista kappaleet siten, että niistä on todennettavissa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan sekä tilintarkastuskertomuksen ja kestävyysvarmennuskertomuksen allekirjoitukset.

Kestävyysraportointiyrityksen tulee asettaa verkkosivustolleen maksutta yleisön saataville 25 §:n tarkoittamista asiakirjoista digitaaliset tiedostot, jotka ovat myös silmin luettavissa.

27 § (21.12.2023/1249)**Vastuu kestävyysraportista ja konsernikestävyysraportista**

Mitä 3 luvun 7 a §:ssä säädetään vastuusta, koskee myös tässä luvussa tarkoitettua kestävyysraporttia ja konsernikestävyysraporttia.

28 § (21.12.2023/1249)**ETA-alueen ulkopuoliseen määräysvaltaan perustuva raportointivelvollisuus**

Mitä edellä tässä luvussa säädetään kestävyysraportoinnista, sovelletaan myös:

- 1) ETA-alueen ulkopuoliseen yritykseen, jolla on määräysvalta 1 §:n 2 momentissa tarkoitetussa oikeushenkilössä;
- 2) muuhun kuin 1 kohdassa tarkoitettuun ETA-alueen ulkopuoliseen yritykseen, jonka Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen liikevaihto oli yli 40 miljoonaa euroa viimeksi päättyneellä tilikaudella.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta ETA-alueen ulkopuoliseen yritykseen, jos sen liikevaihto konserniyrityksineen oli kahdelta viimeksi päättyneenä tilikaudelta:

- 1) yhteensä enintään 150 miljoonaa euroa; tai
- 2) 1 kohdassa tarkoitettua suurempi ja sillä on muualla ETA-alueella määräysvallassaan oikeushenkilö tai hallinnassaan sivuliike, jonka liikevaihto oli suurempi kuin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa oikeushenkilössä tai mainitun momentin 2 kohdassa tarkoitetussa sivuliikkeessä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun oikeushenkilön ja sivuliikkeen tulee julkistaa kestävyysraportti, joka on laadittu tilinpäätösdirektiivin 40 b artiklan mukaisesti. Jollei ETA-alueen ulkopuolisen yrityksen sijaintivaltion lainsäädännöstä muuta johdu, julkistaminen on tehtävä 6 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jota kestävyysraportti koskee. Kestävyysraportissa on esitettävä ETA-alueen ulkopuolisen yrityksen konsernista:

- 1) tiedot liiketoiminnan suhteesta kestävyysseikkoihin sekä tiedot toimintaperiaatteista 4 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla, lukuun ottamatta mainitun pykälän 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja seikkoja;
- 2) kestävyysseikkoja koskevat tavoitteet 5 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 3) tiedot johto- ja valvontaelimistä 6 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 4) kestävyysseikkoja koskevat menettelyt 7 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla;
- 5) indikaattorit 9 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla.

Poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään, kestävyysraportti voidaan laatia tilinpäätösdirektiivin 29 b artiklan mukaisesti tai sitä vastaavalla tavalla, josta komissio päättää avoimuusdirektiivin 23 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan nojalla.

Jollei 1 momentissa tarkoitettulla oikeushenkilöllä tai sivuliikkeellä ole käytössään kestävyysraportointiin tarvittavia tietoja, sen on pyydettävä niitä mainitussa momentissa tarkoitettulta ETA-alueen ulkopuoliselta yritykseltä. Jollei kaikkia tietoja saada, kestävyysraportti on laadittava oikeushenkilön tai sivuliikkeen käytössä olevista tiedoista ja siihen on sisällytettävä selvitys, josta ilmenee, mitä tietoja ETA-alueen ulkopuolinen yritys ei ole luovuttanut.

Julkistettavaan kestävyysraporttiin tulee liittää kestävyysraportoinnin varmennuskertomus, joka on laadittava ETA-alueen ulkopuolisen yrityksen sijaintivaltion lain tai tilintarkastuslain vaatimusten mukaisesti. Jollei ETA-alueen ulkopuolinen yritys luovuta varmennuskertomusta 1 momentissa tarkoitettulle oikeushenkilölle tai sivuliikkeelle, tästä on ilmoitettava kestävyysraportissa.

Tämän pykälän mukaisen kestävyysraportin ja kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen julkistamisesta vastaavat:

- 1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön hallituksen tai muun vastaavan toimielimen jäsenet sekä toimitusjohtaja;
- 2) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sivuliike.

29 § (21.12.2023/1249)

Kestävyysraportointiaineiston säilyttäminen

Kestävyysraportissa ja konsernikestävyysraportissa esitettyjen tietojen perustana oleva aineisto on säilytettävä huolellisesti vähintään kuusi vuotta kestävyysraporttia koskevan tilikauden päättymisestä siten, että aineiston tarkastelu Suomesta käsin on mahdollista viranomaiselle ilman aiheetonta viivästystä.

7 a luku (30.12.2004/1304)

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

1 § (30.12.2015/1620)

Kansainväliset tilinpäätösstandardit

Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan tässä laissa ja tämän lain nojalla annetuissa säännöksissä IAS-asetuksessa säädetyn menettelyn mukaisesti Euroopan unionissa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja.

2 § (30.12.2004/1304)

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollinen soveltaminen

Kirjanpitovelvollisen, jonka liikkeeseen laskemat arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa säännellyllä markkinalla, tulee laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen. (30.12.2015/1620).

Jos 1 momentissa tarkoitettu kirjanpitovelvollinen ei ole tämän lain mukaan velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöstä, sen tulee laatia tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

3 § (30.12.2004/1304)

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien vapaaehtoinen soveltaminen

Edellä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu kirjanpitovelvollinen saa laatia tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Muu kuin 2 §:ssä tarkoitettu kirjanpitovelvollinen saa laatia tilinpäätöksensä tai konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen, jos kirjanpitovelvollisen kirjanpito, tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto tarkastetaan tilintarkastuslain mukaisesti. (13.4.2007/460).

4 § (30.12.2004/1304)

Kirjanpitolain säännösten soveltaminen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Edellä 2 ja 3 §:n nojalla laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen ei sovelleta tämän lain 1 luvun 4, 7 ja 8 §:ää, 3 luvun 1 §:n 1–3 ja 7 momenttia ja 2–4 §:ää, 4 ja 5 lukua eikä 6 luvun 2 §:n 1, 2 ja 4

momenttia sekä 3–16 §:ää.

5 § (30.12.2004/1304)

Täydentävät lisätiedot

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laaditussa tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä on annettava sellaisia lisätietoja, joiden antamiseen standardit eivät velvoita.

7 b luku (3.5.2024/238)

Tuloverokertomus

1 § (3.5.2024/238)

Soveltamisala

Tässä luvussa tarkoitetun tuloverokertomuksen päätyneestä tilikaudesta on velvollinen laatimaan, julkistamaan ja asettamaan saataville perimmäinen emoyritys, jos sen konsernitilinpäätöksen mukainen liikevaihto on sekä päätyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittänyt 750 miljoonan euron raja-arvon. Sama velvollisuus on itsenäisellä yrityksellä, jonka tilinpäätöksen mukainen liikevaihto on sekä päätyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittänyt mainitun raja-arvon.

Velvollisuus tuloverokertomuksen laatimiseen raukeaa, jos konsernitilinpäätöksen mukainen liikevaihto on 750 miljoonaa euroa tai sitä pienempi sekä päätyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta itsenäiseen yritykseen, perimmäiseen emoyritykseen konserniyrityksineen eikä näiden sivuliikkeisiin, jos nämä ja niiden pysyvät liikepaikat sijaitsevat ja pysyvää liiketoimintaa harjoitetaan ainoastaan Suomessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU 89 artiklassa tarkoitetun maakohtaisen raportin laatimiseen velvolliseen itsenäiseen yritykseen eikä sellaiseen perimmäiseen emoyritykseen, jonka maakohtaisessa raportissa annetaan tiedot toiminnoista kussakin konsernitilinpäätökseen sisältyvässä konserniyrityksessä.

2 § (3.5.2024/238)

Soveltaminen Euroopan talousalueen ulkopuoliseen emoyritykseen

Kun määräysvalta suuryrityksessä tai keskikokoisessa yrityksessä kuuluu sellaiselle perimmäiselle emoyritykselle, joka sijaitsee Euroopan talousalueen ulkopuolella, sen päätyneeltä tilikaudelta tulee julkistaa tai asettaa saataville tuloverokertomus, jos emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukainen liikevaihto on sekä päätyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittänyt 1 §:n 1 momentissa mainitun raja-arvon. Tämä velvollisuus raukeaa, jos raja-arvo on alittunut sekä päätyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun velvollisuuden täyttämiseksi suuryrityksen ja keskikokoisen yrityksen tulee pyytää perimmäistä emoyritystään toimittamaan sille tuloverokertomuksessa edellytetyt tiedot. Jos pyynnöstä huolimatta näitä ei saada, tytäryrityksen on laadittava, julkaistava ja asetettava saataville hallussaan olevista, saamistaan ja hankkimistaan tiedoista tuloverokertomus sekä liitettävä kertomukseen lausuma siitä, että emoyritys ei asettanut tarvittavia tietoja saataville.

Jos Euroopan talousalueen ulkopuolisella emoyrityksellä on määräysvallassaan kaksi tai useampia 2 momentissa tarkoitettua yritystä, mainitussa momentissa säädetty velvollisuus kuuluu näistä sille, jonka viimeisimmän tilinpäätöksen mukainen liikevaihto on suurin.

3 § (3.5.2024/238)

Soveltaminen Euroopan talousalueen ulkopuolisen yrityksen suomalaiseen sivuliikkeeseen

Jos Euroopan talousalueen ulkopuolisella yrityksellä on Suomessa sivuliike, tämän yrityksen tai, jollei se ole itsenäinen, sen Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevan perimmäisen emoyrityksen päätyneestä tilikaudesta tulee julkistaa ja asettaa saataville tuloverokertomus, jos sekä päätyneellä että sitä välittömästi

edeltäneellä tilikaudella on tämän yrityksen tai, jollei se ole itsenäinen, sen Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevan perimmäisen emoyrityksen liikevaihto on ylittänyt 1 §:n 1 momentissa mainitun raja-arvon. Tämä velvollisuus raukeaa, jos raja-arvo sivuliikkeessä on alittunut sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella.

Sivuliikkeen edustajan tulee pyytää 1 momentissa tarkoitettua yritystä toimittamaan sille tuloverokertomuksessa edellytetyt tiedot. Jos pyynnöstä huolimatta näitä ei saada, tämän on laadittava, julkaistava ja asetettava saataville hallussaan olevista, saamistaan ja hankkimistaan tiedoista tuloverokertomus sekä liitettävä kertomukseen lausuma siitä, että yritys ei asettanut tarvittavia tietoja saataville.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla Euroopan talousalueen ulkopuolisella yrityksellä tai, jollei se ole itsenäinen, sen Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevalla perimmäisellä emoyrityksellä on määräysvalta suomalaisessa suuryrityksessä tai keskisuuressa yrityksessä, tämän pykälän sijasta noudatetaan, mitä 2 §:ssä säädetään.

4 § (3.5.2024/238)

Euroopan talousalueen ulkopuolisen yrityksen itsensä laatiman tuloverokertomuksen ensisijaisuus

Mitä 2 ja 3 §:ssä säädetään, ei sovelleta, jos Euroopan talousalueen ulkopuolinen yritys tai, jollei se ole itsenäinen, sen Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva perimmäinen emoyritys julkistaa viimeistään 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä tuloverokertomuksen, jonka tulee:

- 1) sisältää tässä luvussa tuloverokertomukselta edellytetyt tiedot sekä tunnistetietoina nimi ja kotipaikka siitä suomalaisesta yrityksestä tai Suomessa sijaitsevasta sivuliikkeestä, joka on kertomuksen julkistanut; ja
- 2) olla maksutta saatavilla vähintään yhdellä Euroopan unionin virallisella kielellä sekä koneellisesti luettavassa sähköisessä raportointimuodossa.

5 § (3.5.2024/238)

Tuloverokertomusta koskevien velvoitteiden välttely

Jos Patentti- ja rekisterihallitus katsoo, että tytäryrityksen tai sivuliikkeen toiminnan järjestämisessä on yksinomaisena tarkoituksena kiertää 2 tai 3 §:ssä säädettyä velvollisuutta, sen tulee kirjallisesti kehottaa tytäryritystä tai sivuliikettä julkistamaan ja asettamaan saataville tuloverokertomuksensa. Patentti- ja rekisterihallitus merkitsee kehotuksen kaupparekisteriin viran puolesta.

6 § (3.5.2024/238)

Tuloverokertomuksen sisältö

Tuloverokertomuksessa on:

- 1) yksilöitävä tuloverokertomukseen sisällytetyt yritykset; ja
- 2) esitettävä 1 kohdassa tarkoitetuista yrityksistä yhteenlasketut tiedot tuloksista ja suoritetuista tuloveroista jäsenvaltiokohtaisesti ja lainkäyttöalueittain.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta tuloverokertomuksessa.

7 § (3.5.2024/238)

Raportointimallit ja sähköinen raportointimuoto

Tuloverokertomus saadaan laatia noudattaen hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU liitteessä III olevan III jakson B ja C kohdan ohjeita.

Tuloverokertomuksessa tulee mainita, onko sen laadinnassa noudatettu 1 momentissa tarkoitettuja ohjeita vai 6 §:ssä tarkoitettua valtioneuvoston asetusta.

Tuloverokertomus on laadittava sen mallin mukaisesti ja noudattaen sitä sähköistä raportointimuotoa, josta säädetään tilinpäätösdirektiivin 48 c artiklan 4 kohdan nojalla annettavalla komission täytäntöönpanosäädöksellä.

8 § (3.5.2024/238)

Väliaikainen poikkeus tuloverokertomukseen sisältyvän tiedon julkistamisesta

Tieto, jonka julkistamisesta säädetään tilinpäätösdirektiivin 48 c artiklan 2 tai 3 kohdassa, saadaan jättää väliaikaisesti julkistamatta, jos julkistaminen voisi aiheuttaa vakavaa taloudellista haittaa tuloverokertomuksen tarkoittamille yrityksille. Kertomuksessa on selkeästi ilmoitettava julkistamatta jättämisestä ja esitettävä perusteltu selitys tälle menettelylle.

Edellä 1 momentissa säädetyllä tavalla väliaikaisesti julkistamatta jätetty tieto tulee esittää myöhemmässä tuloverokertomuksessa viimeistään viiden vuoden kuluttua julkistamatta jättämisestä.

Poiketen siitä, mitä tässä pykälässä säädetään, tilinpäätösdirektiivin 48 c artiklan 5 kohdassa tarkoitettua tietoa ei saa jättää julkistamatta, jos se liittyy veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteissä I ja II lueteltuihin verotuksellisiin lainkäyttöalueisiin.

Poiketen siitä, mitä tässä pykälässä säädetään, yritys ei kuitenkaan saa poiketa niistä julkistamisvelvollisuuksista, joista säädetään markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 596/2014.

9 § (3.5.2024/238)

Tuloverokertomuksen laatimisaika, rekisteröitäväksi ilmoittaminen ja julkistaminen

Tuloverokertomus on laadittava ja ilmoitettava 3 luvun 9 §:n mukaisesti rekisteröitäväksi 12 kuukauden kuluessa kertomuksen tarkoittaman tilikauden päättymispäivästä.

Ilmoitukseen sovelletaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnasta annettua lakia (13/2003). Ilmoitus on varmennettava sähköisellä allekirjoituksella tai muulla hyväksyttävällä tavalla. Sen estämättä, mitä 7 §:n 3 momentissa säädetään sähköisestä raportointimuodosta, kaupparekisterilain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulla Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään teknisistä seikoista, joita noudatetaan ilmoituksen vastaanottamiseksi Patentti- ja rekisterihallituksessa.

Sen, joka on 1–3 §:ssä säädetyllä tavalla velvollinen tuloverokertomuksen laatimiseen, on 1 momentissa mainitussa ajassa julkistettava kertomus maksutta yleisön saataville verkkosivuillaan. Kertomus on pidettävä yhtäjaksoisesti saatavilla vähintään viiden vuoden ajan.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös 2 §:n 2 momentissa ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lausumaan.

10 § (3.5.2024/238)

Vastuu tuloverokertomuksesta

Hallituksen tai muun vastaavan toimielimen jäsenen sekä toimitusjohtajan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevasta vastuusta säädetään asianomaista oikeushenkilöä koskevassa laissa. Sama vastuu koskee myös tuloverokertomusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut henkilöt ovat velvollisia varmistamaan parhaan tietonsa ja taitonsa mukaisesti, että tuloverokertomus laaditaan, rekisteröidään ja julkistetaan tässä luvussa säädetyn mukaisesti.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sivuliikkeen edustajaan.

11 § (3.5.2024/238)

Valuuttakurssi

Muussa valuutassa kuin eurossa laaditun konsernitilinpäätöksen tai tilinpäätöksen liikevaihto muunnetaan euromääräiseksi noudattaen asianomaisen yrityksen tilinpäätöspäivän ostokurssia.

8 luku

Erinäiset säännökset

1 § (30.12.2015/1620)

Lain tarkoituksen edistäminen sekä valvonta

Tämän lain noudattamisesta ja soveltamisesta antaa ohjeita ja lausuntoja työ- ja elinkeinoministeriön asettama kirjanpitolautakunta. Ministeriö julkistaa lautakunnan kannanottoja hyvän kirjanpitotavan edistämiseksi.

Patentti- ja rekisterihallitus valvoo 3 luvun 9 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Jos velvollisuus laiminlyödään, patentti- ja rekisterihallitus voi velvoittaa sen, jonka mainitun luvun 7 §:n mukaan on allekirjoitettava tilinpäätös, sakon uhalla ilmoittamaan tilinpäätöksen rekisteröitäväksi määräämässään ajassa. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu, ei saa hakea muutosta.

Finanssivalvonta valvoo tämän lain noudattamista:

- 1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä tarkoitetuissa valvottavissa; sekä
- 2) kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattavissa kirjanpitovelvollisissa siltä osin kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 37 §:ssä säädetään.

Jos 7 b luvun 10 §:ssä tarkoitettu henkilö laiminlyö mainitun luvun 9 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tuloverokertomuksen ilmoittamisesta rekisteröitäväksi tai mainitun luvun 5 §:n nojalla annetun kehotuksen noudattamisen, Patentti- ja rekisterihallitus voi velvoittaa tämän henkilön toimittamaan tuloverokertomuksen rekisteröitäväksi määräämässään ajassa. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa. Päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu, ei saa hakea muutosta. (3.5.2024/238)

Jos 4 momentissa tarkoitettu kehotuksesta huolimatta tuloverokertomusta ei ole toimitettu rekisteröitäväksi vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä, Patentti- ja rekisterihallituksen tulee määrätä 7 b luvun:

- 1) 1 §:ssä tarkoitettu perimmäinen emoyritys tai 2 §:ssä tarkoitettu tytäryritys selvitystilaan tai poistettavaksi kaupparekisteristä noudattaen, mitä osakeyhtiölain 20 luvun 4 §:ssä tai osuuskuntalain 23 luvun 4 §:ssä säädetään;
- 2) 3 §:ssä tarkoitettu sivuliike poistettavaksi kaupparekisteristä.

(3.5.2024/238).

Edellä 5 momentissa tarkoitettu määräys on annettava, jollei ennen asian ratkaisemista näytetä, ettei siihen enää ole perustetta. (3.5.2024/238).

2 §

Kirjanpitolautakunta

Kirjanpitolautakunta voi antaa ohjeita ja lausuntoja viranomaisten, elinkeinonharjoittajien tai kuntien järjestön taikka kirjanpitovelvollisen hakemuksesta. (30.12.2015/1620)

Kirjanpitolautakunta voi erityisestä syystä yksittäistapauksissa myöntää määräajaksi poik-keuksia 3 luvun 6 §:ssä ja 6 luvun 5 §:n 1 momentissa säädetystä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole Euroopan unionin tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettujen säännösten vastainen. (30.12.2015/1620).

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään kirjanpitolautakunnan toimivallasta ja tehtävistä, ei sovelleta 1 §:n 3 momentin 1–28 kohdassa tarkoitettuihin kirjanpitovelvollisiin eikä muihinkaan kirjanpitovelvollisiin siltä osin kuin kyse on 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta. Kirjanpitolautakunta voi kuitenkin edellä mainitun estämättä antaa lausuntoja standardien soveltamisesta

Finanssivalvonnalle sen 1 §:ssä tarkoitettua valvontatehtävää varten sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 37 §:ssä tarkoitettulle kirjanpitovelvolliselle, joka on pyytänyt lausuntoa lainkohdassa tarkoitettulla tavalla. (30.4.2010/304).

Kirjanpitolautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään kuusi ja enintään kymmenen muuta jäsentä, jotka valtioneuvosto määrää kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Jokaiselle jäsenelle puheenjohtajaa lukuun ottamatta määrätään varajäsen samalla tavalla. Kirjanpitolautakunnan jäsenten tulee olla kirjanpitoon hyvin perehtyneitä. Yhdeltä jäseneltä ja hänen varajäseneltään vaaditaan lisäksi oikeustieteen kandidaatin tutkinto.

Kirjanpitolautakunta on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä. Käsiteltäessä 2 momentin tarkoittamia poikkeuslupahakemuksia läsnä olevista vähintään yhdellä tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinto. (30.12.2004/1304).

Kirjanpitolautakunnassa on hyvinvointialue- ja kuntajaosto. Kirjanpitolautakuntaan voidaan asettaa muitakin pysyviä tai määräaikaista jaostoja. Jaostoihin voidaan kutsua kirjanpitolautakunnan ulkopuolisia jäseniä. Kirjanpitolautakunnan jaostojen tehtävistä, kokoonpanosta, asettamisesta sekä päätösvaltaisuudesta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. (29.6.2021/655).

Työ- ja elinkeinoministeriöön voidaan perustaa kirjanpitolautakunnan sihteerin virka. (30.12.2015/1620).

Kirjanpitolautakunnan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

3 § (10.8.2018/663)

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Kirjanpitolautakunnan jäsen ja lain valvontatehtävää suorittava henkilö saavat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä antaa tämän lain mukaista tehtävää suorittaessa saatuja tietoja kirjanpitovelvollisen tai jonkun muun liikesalaisuudesta taikka jonkun taloudellisesta asemasta tai henkilökohtaisista oloista esitutkintaviranomaiselle ja syyttäjälle rikoksen selvittämiseksi.

4 § (7.6.2013/399)

Kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

- 1) laiminlyö kirjanpitomerkintöjen tekemisen 2 luvun 4 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa,
- 2) laiminlyö 2 luvun 5 a §:ssä tarkoitetun velvollisuuden liittää työntekijän allekirjoittama kuitti tai muu maksun todentava selvitys käteisenä rahana maksetusta palkasta 2 luvun 5 §:n mukaiseen tositteeseen,
- 3) laiminlyö 2 luvun 10 §:ssä tarkoitetun kirjanpitoaineiston säilytysvelvollisuuden taikka
- 4) laiminlyö 3 luvun 9 §:ssä tarkoitetun ilmoittamisvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 30 luvun 9, 9 a tai 10 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikoksena, törkeänä kirjanpitorikoksena tai tuottamuksellisenä kirjanpitorikoksena eikä teosta muuallakaan laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kirjanpitorikkomuksesta* sakkoon.

(30.12.2015/1620).

Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

4 a § (3.5.2024/238)

Tuloverokertomuksen rekisteröintirikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyö tuloverokertomuksen rekisteröimisen 7 b luvun 9 §:ssä säädettyssä määräajassa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *tuloverokertomuksen rekisteröintirikkomuksesta* sakkoon.

Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

5 § (30.12.2015/1620)

Kirjanpitoa koskevat säännökset muissa laeissa

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, kirjanpitovelvollisuuteen ja kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen ja toimintakertomuksen julkistamiseen sovelletaan, mitä niistä muualla laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla muulla säännöksellä tai määräyksellä ei voida velvoittaa osakeyhtiönä toimivaa pienyritystä laatimaan tai julkistamaan muita kuin tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyjä tietoja. Mitä tässä momentissa säädetään osakeyhtiöstä, sovelletaan myös sellaiseen avoimeen yhtiöön tai kommandiittiyhtiöön, jonka kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, pienyritys voidaan velvoittaa sisällyttämään tilinpäätökseensä muita tietoja kuin mitä tässä laissa ja sen nojalla annetussa säädöksessä tarkoitetaan edellyttäen, että:

- 1) tällaiset tiedot kootaan yhteiseen järjestelmään;
- 2) vaatimus tiedosta perustuu verolainsäädäntöön; ja
- 3) tiedot kerätään yksinomaan veronkantotarkoituksessa.

6 § (30.12.2015/1620)

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tilinpäätöksen tase- ja tuloslaskelmakaavoista, toimintakertomuksesta, rahoituslaskelmasta, tilinpäätöksen liitetiedoista, konsernitilinpäätöksen laatimiseen liittyvistä vastaavista kaavoista, asiakirjoista ja liitetiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella erikseen pien- ja mikroyrityksille ja erikseen muille kirjanpitovelvollisille.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan tarkistaa 1 luvun 4 a–4 d §:ssä tarkoitettuja raja-arvoja Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen täyttämiseksi.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1997.

Tällä lailla kumotaan 10 päivänä elokuuta 1973 annettu «kirjanpitolaki» (655/1973) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Kirjanpitolautakunnasta 19 päivänä lokakuuta 1973 annettu asetus (784/1973) jää kuitenkin edelleen voimaan lukuun ottamatta 8 §:n 3 momenttia. Voimaan jää myös 30 päivänä joulukuuta 1992 annettu kirjanpitoasetus (1575/1992).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2 §

Siirtymäsäännökset

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 1998 tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan. Edellä 3 luvun 9 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettu yhtiö saa soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kirjanpitoonsa tilikaudelta, joka päättyy 30 päivänä kesäkuuta 1999 tai sitä ennen, ja muu kirjanpitovelvollinen kirjanpitoonsa tilikaudelta, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 1999 tai sitä ennen. (30.4.1998/300).

Sen estämättä, mitä tämän lain 5 luvun 17 §:ssä säädetään, kirjanpitovelvollinen saa jättää ennen vuotta 1974 tekemänsä arvonkorotukset erikseen esittämättä. Lisäksi kirjanpitovelvollinen saa soveltaa ennen tämän lain

voimaantuloa tehtyihin arvonkorotuksiin silloin voimassa olleita säännöksiä.

Tutkimus- ja kehittämismenot, jotka on ennen tämän lain voimaantuloa aktivoitu taseeseen, saadaan poistaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Sen estämättä, mitä tämän lain 6 luvun 18 §:ssä säädetään, saadaan ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin rahoitusleasingsopimuksiin sekä myynti- ja takaisinvuokraussopimuksiin soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Sen estämättä, mitä tämän lain 6 luvun 8 §:n 1 momentissa ja 13 §:n 5 momentissa säädetään, saadaan ennen tämän lain voimaantuloa hankittujen tytäryritysten ja osakkuusyritysten oman pääoman määrittämisessä soveltaa silloin voimassa olleita säännöksiä.

Kirjanpitovelvollisen eläkesitoumuksista johtuvat menot, jotka ennen tämän lain voimaantuloa on voitu jättää kirjaamatta, on kirjattava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2000 päättyvän tilikauden tilinpäätöksessä. Jos eläkesitoumuksista johtuvia menoja on jätetty tilinpäätöksessä kirjaamatta, on liitetietona ilmoitettava eläkesitoumuksista johtuva vastuu sekä eläkesäätiölle sen vastuuvajauksen kattamiseen suorittamatta oleva määrä.

HE 173/1997, TaVM 32/1997, EV 202/1997, Neuvoston direktiivi 78/660/ETY; EYVL N:o L 222, 25.6.1978, s. 11, Neuvoston direktiivi 83/349/ETY; EYVL N:o L 193, 13.6.1983, s. 1, Neuvoston direktiivi 90/604/ETY; EYVL N:o L 317, 8.11.1990, s. 57, Neuvoston direktiivi 90/605/ETY; EYVL N:o L 317, 8.11.1990, s. 60

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

30.4.1998/300:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 1998. Lain 9 luvun 2 §:n 1 momenttia sovelletaan kuitenkin 31 päivästä joulukuuta 1997.

HE 8/1998, TaVM 5/1998, EV 27/1998

10.7.1998/529:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1998.

HE 56/1998, TaVM 11/1998, EV 56/1998

21.5.1999/630:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

HE 30/1998, HaVM 31/1998, EV 303/1998

13.7.2001/629:

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2001.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2002 tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

HE 189/2000, TaVM 10/2001, EV 81/2001

28.12.2001/1495:

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2001.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2002 tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

HE 176/2001, TaVM 21/2001, EV 217/2001
31.1.2003/62:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2003.

HE 53/2002, LaVM 18/2002, EV 183/2002

25.4.2003/326:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

HE 266/2002, VaVM 43/2002, EV 285/2002

6.6.2003/456:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

Tämän lain mukainen kirjanpitovelvollisuus koskee ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen ensiksi alkavaa tilikautta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 170/2002, PeVM 10/2002, EV 280/2002

30.12.2004/1304:

1. Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen, jollei jäljempänä toisin säädetä.

2. Tällä lailla kumotaan konsernitilinpäätöksen laatimisesta kansainvälisillä pääomamarkkinoilla yleisesti käytetyn säännösten mukaisesti 21 päivänä lokakuuta 1998 annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (766/1998) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja rahoitusleasingsopimuksella vuokratun hyödykkeen merkitsemisestä konsernitilinpäätökseen 26 päivänä tammikuuta 1998 annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (48/1998).

3. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

4. Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollista soveltamista koskevaa 7 a luvun 2 §:ää sovelletaan kirjanpitovelvollisiin kuitenkin vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollisiin, joiden liikkeeseen laskemista arvopapereista ainoastaan velkakirjoja on julkisen kaupankäynnin kohteena, kyseistä pykälää sovelletaan vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen.

5. Kirjanpitovelvollinen, joka on tämän lain voimaan tullessa oikeutettu laatimaan kansainvälisen säännösten mukaisen konsernitilinpäätöksen kumottavan kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen nojalla, voi laatia konsernitilinpäätöksensä kyseisen päätöksen mukaisesti vielä sillä tilikaudella, joka päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004.

6. Perustamis- ja tutkimusmenot, jotka on ennen tämän lain voimaantuloa aktivoitu taseeseen, saadaan poistaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

7. Arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

8. Mitä muualla laissa säädetään kirjanpitolain nojalla laadittavasta tilinpäätöksestä, koskee soveltuvien osin myös toimintakertomusta, ellei erikseen toisin säädetä.

HE 126/2004, TaVM 29/2004, EV 228/2004, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L

178, 17.7.2003, s. 16, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1, Neuvoston direktiivi 2003/38/EY; EYVL N:o L 120, 15.5.2003, s. 22

30.12.2004/1312:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 209/2004, TaVM 30/2004, EV 229/2004

22.12.2006/1326:

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2006.

HE 193/2006, TaVM 20/2006, EV 222/2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/58/EY (32003L0058); EUVL N:o 221; 4.9.2003, s. 13

13.4.2007/460:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2007.

HE 194/2006, TaVM 33/2006, EV 293/2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY (32003L0051); EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16

22.12.2009/1605:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

HE 24/2009, YmVM 10/2009, EV 206/2009

30.4.2010/304:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

HE 172/2009, TaVM 5/2010, EV 39/2010

24.6.2010/610:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2010.

HE 243/2009, TaVM 6/2010, EV 40/2010

7.6.2013/399:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013.

HE 24/2013, TyVM 4/2013, EV 66/2013

7.3.2014/191:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä maaliskuuta 2014.

HE 94/2013, TaVM 38/2013, PeVL 43/2013, EV 4/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU; (32011L0061); EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1

18.9.2015/1208:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

HE 254/2014, TaVM 34/2014, EV 371/2014

30.12.2015/1620:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran tilikaudella, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollinen saa kuitenkin soveltaa tätä lakia tilinpäätöksiin, jotka laaditaan lain voimaantulon jälkeen.

Sen estämättä, mitä 5 luvun 2 a §:ssä säädetään rahoitusvälineen merkitsemisestä ja esittämisestä tilinpäätöksessä käyvän arvon määräisenä, kirjanpitovelvollinen saa soveltaa ennen tämän lain voimaantuloa käypään arvoonsa merkittyyn rahoitusvälineeseen tilinpäätökseen merkitsemisaikana voimassa olleita säännöksiä.

Sen estämättä, mitä 5 luvun 5 b §:ssä säädetään, saadaan ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin rahoitusleasingsopimuksiin soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Sen estämättä, mitä 5 luvun 8 §:n 2 momentissa säädetään kehittämismenojen sekä saman luvun 9 §:ssä liikearvon hankintamenojen ja 11 §:ssä muiden pitkävaikutteisten menojen kuluksi kirjaamisesta, kirjanpitovelvollinen saa soveltaa ennen tämän lain voimaantuloa tilinpäätökseen aktivoituun kehittämismenoon, liikearvoon ja muuhun pitkävaikutteiseen menoon näitä menoja kuluksi kirjattaessa voimassa olleita säännöksiä.

Sen estämättä, mitä 5 luvun 12 §:n 2 momentissa säädetään, saa yhdistys, asumisoikeusyhdistys ja muu sellainen yhteisö sekä säätiö poistaa ennen tämän lain voimaantuloa hankkimansa pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen ja muun mainitussa momentissa tarkoitetun erän hankintamenon ilman ennalta laadittua suunnitelmaa.

HE 89/2015, TaVM 16/2015, EV 95/2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU (32013L0034); EYVL N:o L 182, 29.6.2013, s. 19.
29.12.2016/1376:

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2016.

Tämän lain 3 luvun 2, 2 a, 3 ja 4 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran 31 päivänä joulukuuta 2016 päättyvältä tilikaudelta laadittavaan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen.

Tämän lain 3 a lukua sovelletaan ensimmäisen kerran 31 päivänä joulukuuta 2017 päättyvältä tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen ja erilliseen selvitykseen.

HE 208/2016, TaVM 33/2016, EV 256/2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/95/EU (32014L0095); EUVL L 330, 15.11.2014, s. 1–9

10.8.2018/663:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2018.

HE 49/2018, TaVM 11/2018, EV 70/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2016/943/EU (32016L0943); EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1

7.5.2021/383:

Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä toukokuuta 2021.

HE 255/2020, TaVM 8/2021, EV 40/2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852 (32020R0852) ; EUVL 198, 22.6.2020, s. 13

29.6.2021/655:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2021.

HE 241/2020, StVM 16/2021, EV 111/2021

11.3.2022/167:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2022.

Kirjanpitoon tilikausilta, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 221/2021, TaVM 3/2022, EV 5/2022
23.3.2023/569:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2023.

HE 244/2022, TaVM 46/2022, EV 320/2022

21.12.2023/1249:

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2023.

Tätä lakia sovelletaan:

1) 1 päivänä tammikuuta 2024 ja sen jälkeen alkavina tilikausina yleisen edun kannalta merkittävään yhteisöön:

- a) joka on suuryritys ja jolla on keskimäärin 500 työntekijää tilikauden aikana;
- b) joka on emoyritys suurkonsernissa ja jonka konsernissa on keskimäärin 500 työntekijää tilikauden aikana;

2) 1 päivänä tammikuuta 2025 ja sen jälkeen alkavina tilikausina:

- a) muuhun kuin 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun suuryritykseen;
- b) muuhun kuin 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun suurkonsernin emoyritykseen;

3) 1 päivänä tammikuuta 2026 ja sen jälkeen alkavina tilikausina:

- a) pörssilistattuun pienyritykseen ja keskisuureen yritykseen;
- b) kestävyysraportointiyritykseen, joka on vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettu pieni tai rakenteeltaan yksinkertainen laitos;
- c) kestävyysraportointiyritykseen, joka on vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu vakuutuskytkösyritys tai jälleenvakuutuskytkösyritys;
- d) Merimieseläkekassaan ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen niiden sijoitustoiminnan osalta.

Mitä 7 luvun 28 §:ssä säädetään, sovelletaan tilikausiin, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2028 ja sen jälkeen.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään:

1) sellainen pienyritys ja keskikokoinen yritys, joka on pörssilistattu, saa laatia toimintakertomuksensa ilman kestävyysraporttia ennen 1 päivänä tammikuuta 2028 alkavia tilikausia edellyttäen, että toimintakertomuksessa ilmoitetaan syy tälle menettelylle;

2) 3 a luvun säännöksiä sovelletaan arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 a §:ssä tarkoitettuun liikkeeseenlaskijaan 31 päivään joulukuuta 2024.

Sen estämättä, mitä tämän lain 7 luvussa säädetään, kestävyysraportointiyritys saa jättää arvoketjua koskevan tiedon esittämättä siltä tilikaudelta, jolta kestävyysraportti on laadittava ensimmäisen kerran ja kahdelta sitä seuraavalta tilikaudelta. Näiden tilikausien kestävyysraportissa on esitettävä selvitys:

- 1) kestävyysraportointiyrityksen toteuttamista toimenpiteistä arvoketjua koskevan tiedon saamiseksi;
- 2) syistä, jonka vuoksi arvoketjua koskevaa tietoa ei ole saatu;

3) kestävyysraportointiyrityksen valmistelemista toimenpiteistä arvoketjua koskevan tiedon hankkimiseksi vastaisuudessa.

HE 20/2023, TaVM 5/2023, EV 40/2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2464, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, asetuksen (EU) N:o 537/2014, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta yritysten kestävyysraportoinnin osalta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

3.5.2024/238:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2024.

Tämän lain 7 b lukua sovelletaan tilikausilla, jotka alkavat 22 päivänä kesäkuuta 2024 tai sen jälkeen.

HE 99/2023, TaVM 4/2024, EV 20/2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2101 (32021L2101) ; EUVL L 429, 1.12.2021, s. 1–14

Finlex › Lainsäädäntö › Ajantasainen lainsäädäntö › Vuosi 1997 › 30.12.1997/1336

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Lakitieto Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.